

TFRS 4

SİGORTA SÖZLEŞMELERİ

GÜNCELLEMELER VE YÜRÜRLÜK TARİHLERİ

- “TFRS 4 Sigorta Sözleşmeleri” Standardı 31/12/2005 tarihinden sonra başlayan hesap dönemleri için uygulanmak üzere ilk olarak 25/03/2006 tarih ve 26119 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır.
- Söz konusu Standart, Uluslararası Finansal Raporlama Standartlarında meydana gelen değişikliklere paralellik sağlanması amacıyla;
 1. 15/07/2007 tarih ve 26583 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 48 sıra no’lu,
 2. 15/07/2007 tarih ve 26583 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 64 sıra no’lu,
 3. 13/08/2008 tarih ve 26966 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 66 sıra no’lu,
 4. 13/08/2008 tarih ve 26966 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 71 sıra no’lu,
 5. 13/08/2008 tarih ve 26966 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 74 sıra no’lu,
 6. 13/05/2009 tarih ve 27227 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 152 sıra no’lu,
 7. 27/04/2010 tarih ve 27564 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 175 sıra no’lu,
 8. 20/03/2011 tarih ve 27880 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 211 sıra no’lu,
 9. 30/12/2012 tarih ve 28513 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 5 sıra no’lu,
 10. 16/12/2017 tarih ve 30272 sayılı Resmi Gazete’de (Mükerrer) yayımlanan 59 sıra no’lu,
 11. 18/12/2017 tarih ve 30274 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 85 sıra no’lu,
 12. 19/12/2017 tarih ve 30275 sayılı Resmi Gazete’de (Mükerrer) yayımlanan 88 sıra no’lu

Tebliğler aracılığıyla güncellenmiştir.

- İkinci değişiklik Standartta “PB (Para Birimi) ve YTL” şeklinde geçen ibarelerin “TL” olarak değiştirilmesine ilişkin olup, 31/12/2006 tarihinden sonra başlayan hesap dönemleri için geçerlidir.
- Üçüncü ve dördüncü değişiklikler yeni yayımlanan TMS 1 tarafından yapılmış olup, bu değişiklikler esas itibarıyla 31/12/2008 tarihinden sonra başlayan hesap dönemleri için geçerlidir.
- Birinci, beşinci, altıncı ve yedinci değişiklikler ise doğrudan TFRS 4 tarafından yapılmış olup, birinci değişiklik 31/12/2006, beşinci değişiklik 31/12/2007, altıncı değişiklik ise 31/12/2008, yedinci değişiklik 31/12/2012 tarihinden sonra başlayan hesap dönemleri için geçerlidir.
- Sekizinci değişiklik ise yeni yayımlanan TFRS 9 tarafından yapılmış olup, esas itibarıyla 31/12/2014 tarihinden sonra başlayan hesap dönemleri için geçerlidir.
- Dokuzuncu değişiklik yeni yayımlanan TFRS 13 tarafından yapılmış olup, 31/12/2012 tarihinden sonra başlayan hesap dönemleri için geçerlidir.
- Onuncu değişiklik TFRS 15 tarafından yapılmış olup, 31/12/2017 tarihinden sonra başlayan hesap dönemleri için geçerlidir. TFRS 15’in erken uygulanması durumunda söz konusu değişiklikler de uygulanır.
- On birinci değişiklik TFRS 9 (2017 Sürümü) tarafından yapılmış olup 31/12/2017 tarihinden sonra başlayan hesap dönemleri için geçerlidir.
- On ikinci değişiklik TFRS 9 (2017 Sürümü) tarafından yapılmış olup 31/12/2017 tarihinden sonra başlayan hesap dönemleri için geçerlidir.

Yukarıda yer verilen Tebliğlerin erken uygulanma imkânı da bulunduğundan, bu kitapta TFRS 4’ün ilgili Tebliğlere göre düzeltilmiş son şekli yer almaktadır. Standardı bu şekliyle uygulamayı tercih etmeyen işletmeler, TFRS 4’ün bu değişiklikler öncesindeki şekline Kurumumuzun resmi internet sitesinden (<http://www.kgk.gov.tr>) ve ilgili Resmi Gazetelerden (<http://www.resmigazete.gov.tr>) ulaşabilirler.

Türkiye Finansal Raporlama Standardı 4 (TFRS 4) Sigorta Sözleşmeleri

Amaç

1. Bu TFRS'nin amacı; Kurul, sigorta sözleşmelerine ilişkin projesinin 2 nci bölümünü tamamlayana kadar, sigorta sözleşmesi düzenleyen herhangi bir işletmenin (bu TFRS'de sigortacı olarak tanımlanan) sigorta sözleşmelerine ilişkin finansal raporlamasını belirlemektir. Bu TFRS, özellikle aşağıdaki hususları gerekli kılar:
 - (a) Sigorta sözleşmeleri muhasebesine ilişkin sigortacıların yapması gereken sınırlı sayıdaki iyileştirmeleri.
 - (b) Sigortacının finansal tablolarındaki sigorta sözleşmelerinden kaynaklanan tutarları belirleyen ve açıklayan ve sigorta sözleşmelerinden doğan gelecekteki nakit akımlarının tutarını, zamanlamasını ve belirsizliğini bu finansal raporların kullanıcılarının anlamasına yardımcı olan açıklamaları.

Kapsam

2. İşletme, bu TFRS'yi aşağıdakilere uygular:
 - (a) Düzenlediği sigorta sözleşmeleri (reasürans sözleşmeleri dahil) ve aldığı reasürans sözleşmelerine.
 - (b) İhraç ettiği isteğe bağlı katılım özellikli finansal araçlara (bakınız: 35 inci Paragraf). "TFRS 7 Finansal Araçlar: Açıklamalar" Standardı, bu tür özelliklere sahip olanlar da dahil, finansal araçlara ilişkin açıklama yapılmasını gerekli kılar.
3. Bu TFRS, aşağıdaki paragraflar hariç olmak üzere, sigortacılar tarafından elde tutulan finansal varlıkların ve sigortacılar tarafından ihraç edilen finansal yükümlülüklerin muhasebeleştirilmesi gibi sigortacılarla ilişkin diğer muhasebe konularını ele almaz (bakınız: TMS 32 *Finansal Araçlar: Sunum*, TFRS 7 ve TFRS 9 *Finansal Araçlar*):
 - (a) 20A paragrafı, belirli kıstasları karşılayan sigortacıların TFRS 9'a ilişkin geçici muafiyetten yararlanmasına izin verir,
 - (b) 35B paragrafı, tanımlanan finansal varlıklar için sigortacıların örtülü yaklaşımı uygulamasına izin verir ve
 - (c) 45'inci paragraf, belirli koşullarda sigortacıların finansal varlıklarının bir kısmını ya da tamamını yeniden sınıflandırmasına ve böylece söz konusu varlıkların gerçeğe uygun değer değişimi kâr veya zarara yansıtılarak ölçülmesine izin verir.
4. İşletme bu TFRS'yi aşağıdakilere uygulamaz:
 - (a) Üretici, aracı veya perakendeci tarafından doğrudan ihraç edilen ürün sertifikaları (bakınız: TFRS 15 *Müşteri Sözleşmelerinden Hasılat* ile TMS 37 *Karşılıklar, Koşullu Borçlar ve Koşullu Varlıklar* Standartları).
 - (b) İşverenin çalışanlara sağlanan faydalar kapsamındaki varlık ve borçları (bakınız: TMS 19 *Çalışanlara Sağlanan Faydalar* ve TFRS 2 *Hisse Bazlı Ödemeler*) ile tanımlanmış fayda emeklilik planlarında ifade edilmiş emeklilik fayda yükümlülükleri (bakınız: TMS 26 *Emeklilik Fayda Planlarında Muhasebeleştirme ve Raporlama*).
 - (c) Finansal olmayan bir kalemin kullanım hakkı veya gelecekteki kullanım koşuluna bağlı olan, sözleşmeye dayalı hak veya yükümlülükler (örneğin bazı lisans ücretleri, telif hakları, koşullu kira ödemeleri ve benzer kalemler) ile bir finansal kiralama işleminde yer alan, kiracının garanti edilen kalıntı değeri (bakınız: TMS 17 *Kiralama İşlemleri*, TFRS 15 *Müşteri Sözleşmelerinden Hasılat* ve TMS 38 *Maddi Olmayan Duran Varlıklar*).
 - (d) İhraççının finansal teminat sözleşmelerini sigorta sözleşmesi olarak kabul ettiğini ve sigorta sözleşmelerine uygulanan muhasebe esaslarını kullandığını daha önce açıkça beyan etmiş olmaması durumunda finansal teminat sözleşmeleri. Bu durumda ihraç eden bu tür finansal

teminat sözleşmelerine TMS 32, TFRS 7 ve TFRS 9'u ya da bu TFRS'yi uygulamayı seçebilir. İhraç eden bu seçimi sözleşme bazında yapabilir ancak sözleşme bazında yapılan bu seçim değiştirilemez.

- (e) İşletme birleşmesinde borç veya alacakların koşulluğu durumu (bakınız: TFRS 3 İşletme Birleşmeleri)
 - (f) İşletmenin taraf olduğu doğrudan sigorta sözleşmeleri (yani, işletmenin sigortalı olduğu doğrudan sigorta sözleşmeleri). Ancak, sedan işletme, bu TFRS'yi reasürans sözleşmelerine uygular.
5. Referans kolaylığı sağlaması için, bu TFRS, hukuken veya denetim açısından sigortacı kabul edilsin veya edilmesin, sigorta sözleşmesi düzenleyen her işletmeyi sigortacı olarak tanımlar. 3(a)–3(b), 20A–20Q, 35B–35N, 39B–39M ve 46–49 paragraflarında sigortacıya yapılan tüm atıflar, isteğe bağlı katılım özelliği içeren bir finansal araç ihraç edenlere de yapılmış gibi değerlendirilir.
 6. Reasürans sözleşmesi sigorta sözleşmesinin bir türüdür. Dolayısıyla, bu TFRS içindeki sigorta sözleşmelerine ilişkin bütün düzenlemeler aynı zamanda reasürans sözleşmelerine de uygulanır.

Saklı türev ürünler

7. TFRS 9, işletmenin, bazı saklı türev ürünlerini esas sözleşmeden ayırıştırıp gerçeğe uygun değeri üzerinden ölçmesini ve bunların gerçeğe uygun değerlerindeki değişimleri kâr veya zarara dâhil etmesini zorunlu kılar. TFRS 9, saklı türev ürünün kendisi bir sigorta sözleşmesi olmadığı sürece, sigorta sözleşmesi içindeki saklı türev ürünlere uygulanır.
8. TFRS 9'daki hükümlerin bir istisnası olarak, opsiyonun kullanım fiyatı, esas sigorta yükümlülüğünün defter değerinden farklı olsa dahi, sigortalının sabit bir tutar (veya sabit bir tutara veya bir faiz oranına bağlı tutar) karşılığında sigorta sözleşmesinden cayma opsiyonunun sigortacı tarafından ayırıştırılması ve gerçeğe uygun değeri üzerinden ölçülmesi gerekli değildir. Ancak, cayma değerinin bir finansal değişkendeki (bir hisse senedi veya mal fiyatı veya endeks gibi) farklılığa göre değişmesi durumunda, TFRS 9'da yer alan hükümler, sigorta sözleşmesinde saklı olan nakit cayma opsiyonuna ya da satım opsiyonuna uygulanır. Ayrıca, sigortalının nakit cayma opsiyonunun ya da satım opsiyonunun, bu tür bir değişkende meydana gelen bir değişiklik nedeniyle kullanılması durumunda da söz konusu hükümler uygulanır (örneğin borsa endeksinin belirli bir seviyeye ulaşması durumunda kullanılabilen bir satım opsiyonu).
9. 8 inci Paragraf isteğe bağlı katılım özelliği içeren finansal araçlardan iştirah etme opsiyonlarına da aynen uygulanır.

Yaşam sigortalarının birikim unsurunun ayırıştırılması

10. Bazı sigorta sözleşmeleri hem sigorta unsuru, hem de birikim unsurunu içerir. Bazı durumlarda, sigortacıya bu unsurları ayırıştırmasına izin verilir veya sigortalı bu konuda zorunlu tutulur:
 - (a) Aşağıdaki koşulların ikisinin birden sağlanması durumunda ayırıştırma zorunludur:
 - (i) Sigortacının, birikim unsurunu (saklı tutulan her bir iştirah seçeneği dahil) ayrı olarak ölçebilmesi (yani, sigorta unsurunun dikkate alınmaması).
 - (ii) Aksi halde, sigortacının muhasebe politikalarının, birikim unsurundan kaynaklanan tüm hak ve yükümlülüklerin muhasebeleştirilmesini gerektirmemesi.
 - (b) Sigortacının (a) (i)'deki gibi birikim unsurunu ayrı bir şekilde ölçebilmesi fakat muhasebe politikalarının, birikim unsurundan kaynaklanan tüm hak ve yükümlülüklerin ölçülmesinde kullanılan esaslara bakılmaksızın, anılan hak ve yükümlülüklerin muhasebeleştirilmesini gerekli kılması durumunda, ayırştırmaya izin verilir fakat söz konusu işlem zorunlu tutulmaz.
 - (c) Sigortacının (a) (i)'deki gibi birikim unsurunu ayrı olarak ölçemediği durumlarda ayırştırmaya izin verilmez.
11. Takip eden örnek; sigortacının muhasebe politikalarının, birikim unsurundan kaynaklanan tüm yükümlülükleri muhasebeleştirilmesini gerekli kılmadığı bir duruma örnektir. Sedan işletme, reasürörden hasarlarına ilişkin tazminat almıştır; fakat buna ilişkin sözleşme sedan işletmenin, gelecek

yıllarda söz konusu tazminatı geri ödemesini gerekli kılmaktadır. Söz konusu yükümlülük, birikim unsurundan kaynaklanmaktadır. Aksi halde, sedan işletmenin muhasebe politikalarının, söz konusu tazminatın, ortaya çıkan yükümlülük muhasebeleştirilmeksizin gelir olarak muhasebeleştirilmesine izin vermesi durumunda ayırıştırma işlemi gereklidir.

12. Sigortacı, bir sözleşmeyi ayırıştırmak için;
 - (a) Sigorta unsuruna bu TFRS'yi uygular.
 - (b) Birikim unsuruna TFRS 9'u uygular.

Muhasebeleştirme ve ölçme

Diğer bazı TFRS'lerden geçici muafiyet

13. "TMS 8 Muhasebe Politikaları, Muhasebe Tahminlerinde Değişiklikler ve Hatalar" Standardının 10-12 nci Paragrafları, hiçbir TFRS'nin belli bir kaleme özel olarak uygulanmadığı durumlarda işletmenin muhasebe politikası geliştirmesinde kullanılmak üzere çeşitli kriterler belirler. Ancak, bu TFRS sigortacıyı, aşağıdaki hususlara ilişkin muhasebe politikalarına anılan kriterleri uygulamaktan muaf tutar:
 - (a) Düzenlediği sigorta sözleşmelerine (ilgili edinme maliyetleri ve 31 ve 32 nci Paragraflarda yer alanlar gibi maddi olmayan duran varlıklar dahil) ve
 - (b) Alınan reasürans sözleşmelerine.
14. Bununla beraber, bu TFRS, sigortacıyı TMS 8'in 10-12 nci Paragraflardaki kriterlerin bazı etkilerinden muaf tutmamaktadır. Özellikle, sigortacı:
 - (a) Gelecekteki olası hasarlara ilişkin karşılıkları, eğer bu hasarlar raporlama dönemi sonunda var olmayan sigorta sözleşmelerinden kaynaklanıyorsa, borç olarak muhasebeleştirmez (afet poliçesi karşılıkları ve denkleştirme karşılıkları gibi).
 - (b) 15-19 uncu Paragraflarda yer alan borç yeterlilik testini uygular.
 - (c) Sigorta borcunu (veya sigorta borcunun bir kısmını) ancak ve ancak ortadan kalktığında - yani sözleşmede belirtilen yükümlülüğün ödenmesi veya iptal olması ya da süresinin dolması halinde – finansal durum tablosundan (*bilançosundan*) çıkartır.
 - (d) Aşağıdakiler arasında mahsup yapmaz:
 - (i) Reasürans varlıklarını ilgili reasürans borçlarıyla veya
 - (ii) Reasürans sözleşmelerinden doğan gelir veya gideri, ilgili sigorta sözleşmesinden doğan gider veya gelir kalemi ile.
 - (e) Reasürans varlıklarında değer düşüklüğünün olup olmadığını dikkate alır (bakınız: 20 nci Paragraf).

Borç yeterlilik testi

15. **Sigortacı, her raporlama dönemi sonunda, sigorta sözleşmelerinin gelecekteki nakit akışlarına ilişkin cari tahminler kullanarak, muhasebeleştirilmiş olduğu sigorta borçlarının yeterli olup olmadığını değerlendirir. Eğer bu değerlendirme, gelecekteki tahmini nakit akışlarının ışığında sigorta borçlarının defter değerinin (31 ile 32 nci Paragrafta belirtildiği gibi ilgili maddi olmayan varlıkları ve ertelenmiş edinme maliyetlerini indirmek suretiyle) yetersiz olduğunu gösterirse, açığın tümü kâr veya zararda muhasebeleştirilir.**
16. Sigortacının, belirlenmiş asgari koşulları karşılayan bir borç yeterlilik testi uygulaması durumunda, bu TFRS başka bir koşul ileri sürmez. Söz konusu asgari koşullar aşağıdaki gibidir:
 - (a) Bu test, hasar tanzim giderleri gibi nakit akışlarının, sözleşmeye dayalı diğer tüm nakit akışlarının ve saklı tutulan opsiyon ve garantilerden doğan nakit akışlarının cari tahminlerini dikkate alır.
 - (b) Söz konusu testin borçların yetersiz olduğunu göstermesi durumunda, ilgili açığın tümü kâr veya zararda muhasebeleştirir.

17. Sigortacının muhasebe politikalarının 16 ncı Paragrafta yer alan asgari koşulları karşılayan bir borç yeterlilik testinin yapılmasını öngörmemesi durumunda, sigortacı:
- (a) İlgili sigorta borçlarının¹ defter değerini, aşağıdakilerin defter değerleri düşülmek suretiyle belirler:
- (i) Ertelenmiş edinme maliyetleri ve
- (ii) Portföy transferi veya işletme birleşmelerinde edinilenler gibi maddi olmayan duran varlıkları (bakınız: 31 ve 32 nci Paragraf). Bununla birlikte, ilgili reasürans varlıkları, sigortacı tarafından ayrı olarak muhasebeleştirildiklerinden dikkate alınmaz (bakınız: 20 nci Paragraf).
- (b) (a) fıkrasında tanımlanan tutarın, ilgili sigorta borçlarının “TMS 37 Karşılıklar, Koşullu Borçlar ve Koşullu Varlıklar” Standardı kapsamında olmuş olması durumunda oluşması gereken defter değerinden az olup olmadığının belirlenmesi gerekir. Eğer daha az ise, sigortacı, tüm farkı kâr veya zararda muhasebeleştirir ve ilgili ertelenmiş edinme maliyetlerinin veya maddi olmayan duran varlıkların defter değerini azaltır ya da sigorta borçlarının defter değerini artırır.
18. Sigortacının borç yeterlilik testinin 16 ncı Paragrafın asgari koşullarını karşılamaması durumunda, söz konusu test, testin kendisinde belirlenen toplam düzeyde uygulanır. Eğer sigortacının borç yeterlilik testi söz konusu asgari koşulları karşılamıyorsa, 17 nci Paragrafta yer verilen karşılaştırma işlemi, tek bir portföy olarak birlikte yönetilen ve genelde benzer risklere tabi olan sözleşmeler portföyü düzeyinde yapılmış olmalıdır.
19. Ancak ve ancak, 17 (a) Paragrafında yer alan tutarın gelecek yatırım marjlarını yansıtması durumunda, 17 (b) Paragrafında belirtilen tutar da (yani TMS 37’nin uygulanması sonucunda), gelecek yatırım marjlarını yansıtır (bakınız: 27-29 uncu Paragraflar).

Reasürans varlıklarının değer düşüklüğü

20. Sedan işletmenin reasürans varlığında değer düşüklüğü olması durumunda, söz konusu işletme buna uygun olarak defter değerini azaltır ve anılan değer düşüklüğü zararını kâr veya zararda muhasebeleştirir. Reasürans varlığı, ancak ve ancak aşağıdaki koşullarda değer düşüklüğüne uğrar:
- (a) Reasürans varlığın ilk muhasebeleştirilmesinden sonra meydana gelen bir olayın sonucunda, sedan işletmenin, sözleşme koşulları dahilinde ilgili varlığa ilişkin tutarların tamamını alamayabileceğine dair objektif bir kanıt bulunması ve
- (b) Bu olayın, sedan işletmenin reasürörden tahsil edeceği tutarlar üzerinde güvenilir şekilde ölçülebilen bir etkisinin olması.

TFRS 9’a ilişkin geçici muafiyet

20A. TFRS 9, finansal araçların muhasebeleştirilmesini ele alır ve 1 Ocak 2018’de veya sonrasında başlayan yıllık hesap dönemlerinde uygulanır. Ancak bu TFRS, 20B paragrafında yer alan kısıtları karşılayan bir sigortacıya, 1 Ocak 2021 tarihinden önce başlayan yıllık hesap dönemleri için TFRS 9’un yerine TMS 39 *Finansal Araçlar: Muhasebeleştirme ve Ölçme*’yi uygulama izni veren ancak bunu zorunlu tutmayan geçici bir muafiyet sağlar. TFRS 9’a ilişkin söz konusu geçici muafiyetten yararlanan bir sigortacı:

- (a) Bu TFRS’nin 39B-39J paragrafları uyarınca gereken açıklamaları sunmak için TFRS 9’un gerekli hükümlerini uygular ve
- (b) Bu TFRS’nin 20A–20Q, 39B–39J ve 46–47 paragraflarında tanımlanan durumlar dışında, finansal araçları için geçerli olan diğer tüm TFRS’leri uygular.

20B. Sigortacı, sadece aşağıdaki durumlarda TFRS 9’a ilişkin geçici muafiyetten yararlanabilir:

- (a) TFRS 9’un 5.7.1(c), 5.7.7-5.7.9, 7.2.14 ve B5.7.5-B5.7.20 paragraflarında yer alan, gerçeğe uygun değer değişimi kâr veya zarara yansıtılan olarak tanımlanan finansal

¹ İlgili sigorta borçları, sigortacının muhasebe politikalarının 16 ncı Paragrafın asgari koşullarını karşılayan borç yeterlilik testi yapılmasını öngörmediği sigorta borçlarıdır (ve ilgili ertelenmiş edinme maliyetleri ve maddi olmayan duran varlıklardır).

yükümlülüklerden kaynaklanan kazanç ve kayıpların sunumuna ilişkin hükümler dışında, daha önce TFRS 9'un² herhangi bir sürümünü uygulamamışsa ve

(b) 1 Nisan 2016'dan hemen önceki yıllık raporlama tarihinde veya 20G paragrafında belirtildiği gibi sonraki bir yıllık raporlama tarihinde, 20D paragrafında belirtilen şekilde faaliyetleri ağırlıklı olarak sigortacılıkla bağlantılıysa.

20C. TFRS 9'a ilişkin geçici muafiyetten yararlanan bir sigortacının, sadece TFRS 9'un 5.7.1(c), 5.7.7–5.7.9, 7.2.14 ve B5.7.5–B5.7.20 paragraflarında yer alan, gerçeğe uygun değer değişimi kâr veya zarara yansıtılan olarak tanımlanan finansal yükümlülüklerden kaynaklanan kazanç ve kayıpların sunumuna ilişkin hükümleri uygulamayı seçmesine izin verilir. Sigortacı söz konusu hükümleri uygulamayı seçerse, TFRS 9'da yer alan ilgili geçiş hükümlerini de uygular, söz konusu hükümleri uyguladığını açıklar ve TFRS 7'nin 10-11'inci paragraflarında (2011 yılında yayımlanan TFRS 9'un değiştirdiği şekliyle) yer alan ilgili açıklamaları süreklilik arz eden bir biçimde sunar.

20D. Sigortacının faaliyetlerinin, sadece aşağıdaki şartların mevcut olması hâlinde, ağırlıklı olarak sigortacılıkla bağlantılı olduğu kabul edilir:

(a) Bu TFRS kapsamındaki sözleşmelerden kaynaklanan ve bu TFRS'nin 7-12'nci paragrafları uygulanarak sigorta sözleşmelerinden ayrıştırılan mevduat bileşenleri veya saklı türev ürünler içeren yükümlülüklerin defter değeri, tüm yükümlülüklerin toplam defter değerine kıyasla önemliyse ve

(b) Sigortacılıkla bağlantılı yükümlülüklerin (bakınız: 20E paragrafı) toplam defter değeri, tüm yükümlülüklerin toplam defter değerinin:

(i) Yüzde 90'ından fazlaysa veya

(ii) Yüzde 90'ına veya daha azına eşit olmakla birlikte, yüzde 80'inden fazlaysa ve sigortacı, sigortacılıkla bağlantılı olmayan önemli bir faaliyetle iştigal etmiyorsa (bakınız: 20F paragrafı).

20E. 20D(b) paragrafının uygulanma amaçları açısından, sigortacılıkla bağlantılı yükümlülükler aşağıdakilerden oluşur:

(a) 20D(a) paragrafında tanımlanan şekilde, bu TFRS kapsamındaki sözleşmelerden kaynaklanan yükümlülükler,

(b) TMS 39 uygulanarak, gerçeğe uygun değer değişimi kâr veya zarara yansıtılarak ölçülen türev olmayan yatırım sözleşmesi yükümlülükleri (sigortacının, TFRS 9'un kazanç ve kayıpların sunumuna ilişkin hükümlerini uyguladığı, gerçeğe uygun değer değişimi kâr veya zarara yansıtılan olarak tanımlananlar dâhil (bakınız: 20B(a) ve 20C paragrafları)) ve

(c) Sigortacının, (a) ve (b) bentlerindeki sözleşmeleri düzenlemesinden ya da bu sözleşmelerden kaynaklanan mükellefiyetleri yerine getirmesinden kaynaklanan yükümlülükler. Bu yükümlülükler örnek olarak; söz konusu sözleşmelerden ve bu sözleşmelerin dayandığı varlıklardan kaynaklanan riskleri azaltmak için kullanılan türev ürünler; bu sözleşmelerden kaynaklanan yükümlülükler üzerindeki vergilendirilebilir geçici farklara ilişkin ertelenmiş vergi yükümlülükleri gibi ilgili vergi yükümlülükleri ve sigortacının yasal sermayesi içinde yer alan ihraç edilmiş borçlanma araçları verilebilir.

20F. Sigortacı, 20D(b)(ii) paragrafının uygulanma amaçları açısından, sigortacılıkla bağlantılı olmayan önemli bir faaliyetle iştigal edip etmediğini değerlendirirken aşağıdaki hususları dikkate alır:

(a) Sadece gelir elde edebileceği veya gidere katlanabileceği faaliyetler ve

(b) Finansal tablo kullanıcılarının sigortacıya uyguladığı sektör sınıflandırması gibi halka açık bilgiler dâhil olmak üzere, nicel ve/veya nitel faktörler.

20G. 20B(b) paragrafı işletmenin, 1 Nisan 2016'dan hemen önceki yıllık raporlama tarihinde TFRS 9'a ilişkin geçici muafiyetten yararlanmak için gereken kıstasları karşılayıp karşılamadığını değerlendirmesini gerektirir. Bu tarihten sonra:

² TFRS 9 (2010), TFRS 9 (2011) veya TFRS 9 (2017).

- (a) Daha önce TFRS 9'a ilişkin geçici muafiyetten yararlanmak için gereken kıstasları karşılamış olan bir işletme, sonraki bir yıllık raporlama tarihinde faaliyetlerinin ağırlıklı olarak sigortacılıkla bağlantılı olup olmadığını; sadece o tarihte sona eren yıllık raporlama dönemi süresince faaliyetlerinde 20H–20I paragraflarında tanımlanan şekilde bir değişiklik meydana gelmiş olması durumunda yeniden değerlendirir.
- (b) Daha önce TFRS 9'a ilişkin geçici muafiyetten yararlanmak için gereken kıstasları karşılamamış olan bir işletmenin, 31 Aralık 2018'e kadar olan sonraki bir yıllık raporlama tarihinde faaliyetlerinin ağırlıklı olarak sigortacılıkla bağlantılı olup olmadığını; sadece o tarihte sona eren yıllık dönem süresince faaliyetlerinde 20H–20I paragraflarında tanımlanan şekilde bir değişiklik meydana gelmiş olması durumunda yeniden değerlendirmesine izin verilir.

20H. 20G paragrafının uygulanma amaçları açısından, işletmenin faaliyetlerinde meydana gelen bir değişiklik:

- (a) İşletme içinde veya işletme dışında meydana gelen bir değişiklik sonucu işletmenin üst yönetimi tarafından kararlaştırılmıştır,
- (b) İşletmenin faaliyetleri açısından önemlidir ve
- (c) İşletme dışı taraflara ispat edilebilir.

Dolayısıyla, böyle bir değişiklik yalnızca işletmenin faaliyetleri bakımından önemli olan bir faaliyeti başlatması ya da sona erdirmesi veya faaliyetlerinden birinin büyüklüğünde önemli bir değişiklik yapması; örneğin bir iş kolunu edinmesi, elden çıkarması veya sonlandırması durumunda meydana gelir.

20I. İşletmenin faaliyetlerinde, 20H paragrafında tanımlanan şekilde bir değişikliğin meydana gelmesinin çok nadir olması beklenir. Aşağıdaki hususlar, 20G paragrafının uygulanma amaçları açısından, işletmenin faaliyetlerinde meydana gelen bir değişiklik olarak kabul edilmez:

- (a) İşletmenin finansman yapısında meydana gelen ancak işletmenin gelir elde ettiği veya gidere katlandığı faaliyetleri etkilemeyen bir değişiklik.
- (b) Varlık ve yükümlülükler, TFRS 5 *Satış Amaçlı Elde Tutulan Duran Varlıklar ve Durdurulan Faaliyetler* uygulanarak satış amaçlı elde tutulan olarak sınıflandırılrsa dahi, işletmenin bir iş kolunu satma planı. Bir iş kolunu satma planı, işletmenin faaliyetlerini değiştirebilir ve gelecekte yeniden değerlendirme yapılmasına yol açabilir, ancak işletmenin finansal durum tablosuna yansıtacağı yükümlülükleri henüz etkilemez.

20J. İşletme, yapmış olduğu yeniden değerlendirme sonucunda, TFRS 9'a ilişkin geçici muafiyetten yararlanmak için gereken kıstasları artık karşılamıyorsa (bakınız: 20G(a) paragrafı), işletmenin söz konusu yeniden değerlendirmeden hemen sonra başlayan yıllık hesap döneminin sonuna kadar, TFRS 9'a ilişkin geçici muafiyetten yararlanmasına izin verilir. Bununla birlikte, işletme 1 Ocak 2021'de veya sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için TFRS 9'u uygulamak zorundadır. Örneğin, işletme 20G(a) paragrafını uygulayarak, 31 Aralık 2018'de (yıllık hesap döneminin sonunda) TFRS 9'a ilişkin geçici muafiyetten yararlanmak için gereken kıstasları artık karşılamadığını belirlerse, işletmenin yalnızca 31 Aralık 2019'a kadar TFRS 9'a ilişkin geçici muafiyetten yararlanmaya devam etmesine izin verilir.

20K. Daha önce TFRS 9'a ilişkin geçici muafiyetten yararlanmayı seçmiş olan bir sigortacı, sonraki herhangi bir yıllık hesap döneminin başında geri dönülemez bir şekilde TFRS 9'u uygulamayı seçebilir.

TFRS'leri ilk kez uygulayan işletme

20L. TFRS 1 *Türkiye Finansal Raporlama Standartlarının İlk Uygulanması*'nda tanımlanan şekilde TFRS'leri ilk kez uygulayan işletme, yalnızca 20B paragrafındaki kıstasları karşılaması durumunda, 20A paragrafında tanımlanan TFRS 9'a ilişkin geçici muafiyetten yararlanabilir. TFRS'leri ilk kez uygulayan işletme, 20B(b) paragrafını uygularken, söz konusu paragrafta belirtilen tarihte, TFRS'lerin uygulanmasıyla belirlenen defter değerlerini kullanır.

20M. TFRS 1'de, TFRS'leri ilk kez uygulayan işletme için geçerli hüküm ve muafiyetler yer alır. Söz konusu hüküm ve muafiyetler (örneğin, TFRS 1'in D16-D17 paragrafları), bu TFRS'nin 20A–20Q ve

39B–39J paragraflarındaki hükümleri geçersiz kılmaz. Örneğin, TFRS 1’deki hüküm ve muafiyetler, TFRS’leri ilk kez uygulayan işletmenin, TFRS 9’a ilişkin geçici muafiyetten yararlanmak için 20L paragrafında belirtilen kıstasları karşılaması gerektiği hükmünü geçersiz kılmaz.

- 20N. 39B–39J paragrafları uyarınca gereken bilgileri açıklayan TFRS’leri ilk kez uygulayan işletme, TFRS 1’in söz konusu açıklamalara ilişkin gerekli değerlendirmelerin yapılması hakkındaki hüküm ve muafiyetlerini kullanır.

TMS 28’in belirli hükümlerine ilişkin muafiyet

- 20O. TMS 28 *İştiraklerdeki ve İş Ortaklıklarındaki Yatırımlar*’ın 35–36’ncı paragrafları, işletmenin özkaynak yöntemini kullanırken yeknesak muhasebe politikalarını uygulamasını gerektirir. Bununla birlikte işletmenin, zorunlu olmamakla birlikte, 1 Ocak 2021’den önce başlayan yıllık hesap dönemleri için, iştirak veya iş ortaklığı tarafından uygulanan ilgili muhasebe politikalarını aşağıdaki şekilde uygulamaya devam etmesine izin verilir:

- (a) İşletme, TFRS 9’u uygulamaktadır fakat iştiraki veya iş ortaklığı TFRS 9’a ilişkin geçici muafiyetten yararlanmaktadır veya
- (b) İşletme, TFRS 9’a ilişkin geçici muafiyetten yararlanmaktadır fakat iştirak veya iş ortaklığı TFRS 9’u uygulamaktadır.

- 20P. İşletme, iştiraki veya iş ortaklığındaki yatırımını muhasebeleştirmek için özkaynak yöntemini uyguladığında:

- (a) Söz konusu iştirak veya iş ortaklığına özkaynak yönteminin uygulandığı finansal tablolarda daha önce TFRS 9 uygulanmışsa (işletme tarafından yapılan herhangi bir düzeltme yansıtıldıktan sonra), TFRS 9 uygulanmaya devam edilir.
- (b) Söz konusu iştirak veya iş ortaklığına özkaynak yönteminin uygulandığı finansal tablolarda daha önce TFRS 9’a ilişkin geçici muafiyetten yararlanılmışsa (işletme tarafından yapılan herhangi bir düzeltme yansıtıldıktan sonra), TFRS 9 sonradan uygulanabilir.

- 20Q. İşletme 20O ve 20P(b) paragraflarını her bir iştiraki veya iş ortaklığı için ayrı ayrı uygulayabilir.

Muhasebe politikalarındaki değişiklikler

21. 22-30 uncu Paragraflar, hem halen TFRS’leri uygulamakta olan sigortacının yaptığı değişikliklere hem de TFRS’leri ilk defa uygulayan sigortacının yaptığı değişikliklere uygulanır.

22. **Sigortacı, sigorta sözleşmelerine ilişkin muhasebe politikalarını, ancak ve ancak, ilgili değişikliğin finansal tabloları kullanıcıların ekonomik karar alma ihtiyaçlarına daha uygun bir hale getirmekte ve daha az güvenilir olmasını engellemekte ya da daha güvenilir yapmakta ve kullanıcıların ihtiyaçlarına daha az uygun olmasını engellemekte ise değiştirebilir. Sigortacı, uygunluk ve güvenilirliğe TMS 8’de yer alan kriterler çerçevesinde karar verir.**

23. Sigorta sözleşmelerine ilişkin muhasebe politikalarını değiştirmenin gerekliliğini göstermek için, sigortacı, bu değişikliğin finansal tablolarını TMS 8’deki kriterleri karşılamaya daha yakınlaştırdığını gösterir, fakat bu değişikliğin, söz konusu kriterlerle tam bir uyum sağlamasına gerek yoktur. İzleyen konular aşağıda belirtilmiştir:

- (a) Cari faiz oranları (24 üncü Paragraf);
- (b) Mevcut uygulamaların devamı (25 inci Paragraf);
- (c) İhtiyatlılık (26 ncı Paragraf);
- (d) Gelecekteki yatırım marjları (27-29 uncu Paragraflar) ve
- (e) Gölge muhasebe (30 uncu Paragraf).

Cari piyasa faiz oranları

24. Sigortacının, belirlenmiş sigorta borçlarını³ cari piyasa faiz oranları yansıtılmak suretiyle yeniden ölçmesi ve bu borçlardaki değişiklikleri kâr veya zararda muhasebeleştirilmesi amacıyla muhasebe politikalarını değiştirmesine izin verilir, fakat anılan konuda zorunlu tutulmaz. Aynı zamanda, sigortacı, belirlenmiş borçlarına ilişkin diğer cari tahminleri ve varsayımları düzenleyen muhasebe politikalarını da uygulamaya başlayabilir. Bu Paragraftaki seçim, sigortacıya, TMS 8 aksini öngörmesine rağmen, belirlenmiş borçlarına ilişkin muhasebe politikalarını tutarlı bir şekilde, benzer tüm borçlarına uygulamaksızın, söz konusu politikalarını değiştirmesine izin verir. Sigortacı anılan seçimlere ilişkin borçlarını tespit edebilmesi durumunda, ortadan kalkana kadar söz konusu borçlarının tamamına cari piyasa faiz oranlarını (uygulanabilmesi durumunda, diğer cari tahmin ve varsayımları) tüm dönemlerde tutarlı bir şekilde uygulamaya devam eder.

Mevcut uygulamaların devamı

25. Sigortacı aşağıdaki uygulamalara devam edebilir, fakat bunlardan herhangi birini uygulamaya başlaması 22 nci Paragrafa uyulmuş olduğunu göstermez:
- (a) Sigorta borçlarının iskonto edilmemiş bir esas üzerinden ölçülmesi.
 - (b) Gelecekteki yatırımların yönetim ücretlerine ilişkin sözleşmeye dayalı hakların, benzer hizmetler dolayısıyla diğer piyasa katılımcıları tarafından ödenen cari ücretlerle karşılaştırılması suretiyle dolaylı olarak belirlenen gerçeğe uygun değerini aşan bir tutarda ölçülmesi. Bu sözleşmeye dayalı hakların başlangıçtaki gerçeğe uygun değerlerinin, gelecekteki yatırım yönetim ücretleri ve ilişkili giderlerin karşılaştırılabilir piyasanın dışına çıkmadıkça, ödenen gerçekleşmiş giderlere eşit olması olasıdır.
 - (c) 24 üncü Paragrafta izin verilen hariç, bağlı ortaklıkların (ve varsa ilişkili ertelenmiş edinme maliyetleri ve ilişkili maddi olmayan varlıklar) sigorta sözleşmelerine ilişkin tek-düze olmayan muhasebe politikaları kullanması. Eğer bu muhasebe politikaları tek düze değilse, sigortacı, bu muhasebe politikalarını, değişikliğin muhasebe politikalarını daha çok farklılaştırmaması ve bu TFRS'deki diğer düzenlemelere uyması durumunda değiştirebilir.

İhtiyatlılık

26. Sigortacının, sigorta sözleşmelerine ilişkin muhasebe politikalarını aşırı ihtiyatlılığı ortadan kaldırmak maksadıyla değiştirmesine gerek yoktur. Bununla birlikte, eğer sigortacı sigorta sözleşmelerini halihazırda yeterli ihtiyatlılıkla ölçüyorsa, ek ihtiyatlılık uygulamasına başlamaz.

Gelecekteki yatırım marjları

27. Sigortacının, sigorta sözleşmelerine ilişkin muhasebe politikalarını, gelecekteki yatırım marjlarını ortadan kaldırmak maksadıyla değiştirmesine gerek yoktur. Bununla birlikte, eğer sigortacı, gelecekteki yatırım marjları sözleşmeye dayalı ödemeleri etkilemedikçe, sigorta sözleşmelerinin ölçülmesinde bu marjları yansıtan bir muhasebe politikasını uygulamaya başlarsa, sigortacının finansal tablolarının daha az ihtiyaca uygun ve güvenilir olacağına dair aksi ispat edilene kadar hukuken geçerli bir öngörü bulunmaktadır. Bu marjları yansıtan muhasebe politikalarına ilişkin iki farklı örnek şu şekilde verilebilir:
- (a) Sigortacının varlıkları üzerindeki tahmini getiriyi yansıtan bir iskonto oranını kullanması veya
 - (b) Bu varlıklar üzerindeki getirilerin tahmini bir getiri oranı üzerinden projeksiyonunun yapılması, projeksiyonu yapılan bu getirilerin farklı bir orandan iskonto edilmesi ve borcun ölçümündeki sonuca dahil edilmesi.
28. Sigortacı, 27 nci Paragrafta yer alan öngörü, ancak ve ancak, muhasebe politikalarındaki değişikliğin diğer unsurlarının, finansal tabloların ihtiyaca uygunluğu ve güvenilirliğinde meydana getirdiği artışın, gelecekteki yatırım marjlarının dahil edilmesinin ihtiyaca uygunluk ve güvenilirlikte yarattığı azalmayı aşmaya yetecek tutarda olması durumunda ortadan kaldırabilir. Örneğin, sigortacı sigorta sözleşmelerinde uygulamakta olduğu mevcut muhasebe politikalarında, gereğinden fazla ihtiyatlı varsayımlar öngörmüş ve bir düzenleyici kurum tarafından piyasa koşulları doğrudan dikkate

³ Bu paragrafta, sigorta borçları, ilgili ertelenmiş edinme maliyetlerini ve 31 ile 32 nci Paragraflarda belirtildiği üzere ilgili maddi olmayan varlıkları içermektedir.

almaksızın belirlenmiş bir iskonto oranını kullanmış ve sözleşmede saklı olması gereken bazı opsiyon ve garantileri ihmal etmiş olsun. Sigortacı, finansal tablolarını, yaygın bir şekilde kullanılan ve aşağıdakileri gerektiren kapsamlı bir yatırımcı bazlı muhasebeleştirmeye döndürmek suretiyle ihtiyaca daha uygun ve daha az güvenilir olmayan bir duruma getirebilir:

- (a) Cari tahmin ve varsayımlar;
- (b) Risk ve belirsizliği yansıtacak makul (fakat aşırı şekilde ihtiyatlı olmayan) düzeltmeler;
- (c) Saklı tutulan opsiyon ve garantilerin hem esas hem de zaman değerini yansıtan ölçümler; ve
- (d) Sigortacının varlıklarının tahmini getirisini yansıtmakta olsa bile, piyasa cari iskonto oranı.

29. Bazı ölçüm yaklaşımlarında, iskonto oranı gelecekteki bir kâr marjının şimdiki değerini belirlemek için kullanılır. Bu kâr marjı, daha sonra bir formül kullanarak farklı dönemlerle ilişkilendirilir. Bu yaklaşımlarda, iskonto oranı, borcun ölçümünü sadece dolaylı şekilde etkiler. Özellikle, daha az uygun bir iskonto oranının kullanılmasının, borcun başlangıçtaki ölçümü üzerine hiçbir etkisi yoktur veya sınırlı bir etkisi vardır. Bununla birlikte, diğer yaklaşımlarda, iskonto oranı, borcun ölçümünü direkt olarak belirler. Bu son durumda, varlık bazlı bir iskonto oranının kullanılmaya başlanması daha önemli bir etkiye sahip olduğu için, sigortacının Paragraf 27'de bahsedilen karineyi çürütebilmesi yüksek bir olasılık değildir.

Gölge muhasebe

30. Bazı muhasebe modellerinde, sigortacının varlıklarından elde ettiği gerçekleşmiş kazanç ve kayıplarının, (a) sigorta borçlarının, (b) ilgili ertelenmiş edinme maliyetlerinin ve (c) 31 ve 32 nci Paragraflarda tanımlandığı gibi ilgili maddi olmayan duran varlıklarının tamamının veya bir kısmının ölçümüne doğrudan bir etkisi bulunmaktadır. Sigortacının, bir varlıktan elde ettiği muhasebeleştirilmiş fakat gerçekleşmemiş kazanç veya kayıplarının, gerçekleşmiş kazanç veya kayıplarının ölçümündeki etkisine benzer bir şekilde etkilemesi amacıyla muhasebe politikalarını değiştirmesine izin verilir, fakat bu konuda zorunlu tutulmaz. Sigorta borçlarına (veya ertelenmiş edinme maliyetleri veya maddi olmayan duran varlıklarının) ilişkin söz konusu düzeltmeler, ancak ve ancak gerçekleşmemiş kazanç veya kayıpların diğer kapsamlı gelir içerisinde muhasebeleştirilmiş olduğu durumlarda diğer kapsamlı gelirden muhasebeleştirilir. Bu uygulama, bazen, "gölge muhasebe" olarak da nitelendirilir.

Bir ticari birleşme veya portföy devri dolayısıyla edinilen sigorta sözleşmeleri

31. Sigortacı, TFRS 3 Standardı ile uyumlu olmak için, iş birleşmesinden üstlendiği sigorta borçlarını ve edinmiş olduğu sigorta varlıklarını edinme tarihinde gerçeğe uygun değerde ölçer. Bununla birlikte, sigortacının edinmiş olduğu sigorta sözleşmelerinin söz konusu gerçeğe uygun değerini aşağıda yer alan iki kısma bölen, genişletilmiş bir sunum kullanmasına izin verilir, ancak bu işlem zorunlu tutulmaz:
- (a) Sigortacının, düzenlenen sigorta sözleşmelerine ilişkin muhasebe politikalarıyla uyumlu şekilde ölçülen borcu ve
 - (b) (i) Sözleşmeye dayalı olarak takip edilen sigorta haklarının ve üstlenilen sigorta borçlarının gerçeğe uygun değeri ile
 - (ii) (a)'da tanımlanan tutar arasındaki farkı gösteren maddi olmayan duran varlığı. Bu varlığın takip eden ölçümleri, ilgili sigorta borcunun ölçümü ile tutarlı olur."
32. Sigorta sözleşme portföyü edinen sigortacı, 31 inci Paragrafta yer verilen genişletilmiş sunumu kullanabilir.
33. 31 ve 32 nci Paragraflarda tanımlanan maddi olmayan varlıklar, "TMS 36 Varlıklarda Değer Düşüklüğü" Standardı ve TMS 38 kapsamından muaf tutulmuştur. Bununla birlikte, TMS 36 ve TMS 38, bir portföy transferine veya işletme birleşmesi tarihinde var olan sözleşmeye dayalı sigorta hak ve borçlarının parçası olmayan gelecekteki sözleşmelerin beklentisini yansıtan müşteri listelerine ve müşteri ilişkilerine uygulanır.

İsteğe bağlı katılım özellikleri

Sigorta sözleşmelerinde isteğe bağlı katılım özellikleri

34. Bazı sigorta sözleşmeleri, isteğe bağlı katılım özelliğine ilaveten garanti edilen bir unsur da içerir. Bu tür bir sözleşmeyi ihraç eden:
- (a) Garanti edilen unsuru, isteğe bağlı katılım özelliğinden ayrı olarak muhasebeleştirilebilir, fakat buna gerek yoktur. İhraç edenin bunları ayrı olarak muhasebeleştirmemesi durumunda, bütün sözleşmelerini borç olarak sınıflandırır. İhraç edenin bunları ayrı olarak sınıflandırması durumunda, garanti edilen unsur, borç olarak sınıflandırılır.
 - (b) İhraç edenin, isteğe bağlı katılım özelliğini garanti edilen unsurdan ayrı olarak muhasebeleştirmesi durumunda, bu özelliği, ya bir borç ya da özkaynağın ayrı bir unsuru olarak sınıflandırır. Bu TFRS, ihraç edenin bu özelliğin borç veya özkaynak olup olmadığını nasıl tespit edeceğini belirlemez. İhraç eden bu özelliği borç ve özkaynak unsurları şeklinde ayrıştırabilir ve bu ayrıştırmaya ilişkin tutarlı bir muhasebe politikası kullanır. İhraç eden bu özelliği ne özkaynak ne de borç olmayan ara bir kategori olarak sınıflandırmaz.
 - (c) Alınmış olan bütün primler, özkaynak unsuruna ait olan herhangi bir kısmı ayrılmaksızın, gelir olarak muhasebeleştirilebilir. Borç olarak sınıflandırılan isteğe bağlı katılım özelliği kısmı ve garanti edilmiş unsorda meydana gelen değişikliklerin sonuçları kâr veya zararda muhasebeleştirilir. Eğer isteğe bağlı katılım özelliğinin tümü veya bir kısmı özkaynaklar içinde sınıflandırılırsa, kâr veya zararın bir kısmı bu özelliğe yüklenebilir (bu özelliğin bir kısmı da benzer bir şekilde azınlık paylarına yüklenebilir). İhraç eden, bir isteğe bağlı katılım özelliğinin herhangi bir özkaynak unsuruna yüklenen kâr veya zarar kısmını, gelir veya gider olarak değil, kâr veya zararın tahsis edilmesi işlemi olarak muhasebeleştirir. (bakınız: TMS 1 Finansal Tabloların Sunuluşu).
 - (d) Söz konusu sözleşmenin, TFRS 9 kapsamına giren saklı türev ürün içermesi durumunda, söz konusu türev ürüne TFRS 9'u uygular.
 - (e) İhraç eden, 14-20 ve 34(a)-(d) Paragraflarında yer almayan bütün hususlarda, bu tür sözleşmelere ilişkin mevcut muhasebe politikalarını 21-30 uncu Paragraflarla uyumlu bir şekilde değiştirmedikçe, anılan muhasebe politikalarını uygulamaya devam eder.

Finansal araçlarda isteğe bağlı katılım özellikleri

35. 34'üncü paragraftaki hükümler, isteğe bağlı bir katılım özelliği içeren finansal araçlara da uygulanır. Buna ek olarak:
- (a) İhraç edenin, isteğe bağlı tüm katılım özelliklerini yükümlülük olarak sınıflandırmış olması durumunda, tüm sözleşmeye (diğer bir ifadeyle hem garanti edilen unsura hem de isteğe bağlı katılım özelliğine) 15-19'uncu paragraflarda yer alan borç yeterlilik testi uygulanır. Garanti edilen unsura TFRS 9'un uygulanması sonucunda ortaya çıkacak tutarın belirlenmesi gerekli değildir.
 - (b) İhraç edenin, söz konusu özelliğin tümünü veya bir kısmını özkaynağın ayrı bir unsuru olarak sınıflandırmış olması durumunda, tüm sözleşmeye ilişkin olarak finansal tablolara alınmış olan yükümlülük, garanti edilen unsura TFRS 9'un uygulanmasıyla ortaya çıkacak tutardan daha az olamaz. Bu tutar, ilgili sözleşmeden cayma opsiyonunun gerçek değerini içerir. Ancak 9'uncu paragraf uyarınca opsiyonun, gerçeğe uygun değer üzerinden ölçümden muaf tutulması durumunda, bu tutarın, zaman değerini içermesi gerekli değildir. İhraç edenin, garanti edilen unsura TFRS 9'un uygulanmasıyla ortaya çıkacak tutarı açıklaması veya bu tutarı ayrı olarak sunması gerekli değildir. Ayrıca, finansal tablolara alınan toplam yükümlülüğün açık bir şekilde daha yüksek olması durumunda, ihraç edenin bu tutarı belirlemesi gerekli değildir.
 - (c) Söz konusu sözleşmeler finansal araç olsa dahi, ihraç eden, bu sözleşmelerin primlerini hasılat olarak finansal tablolarına almaya ve yükümlülüklerin defter değerlerinde meydana gelen artış gider olarak finansal tablolarına almaya devam edebilir.
 - (d) Söz konusu sözleşmeler finansal araç olsa dahi, isteğe bağlı katılım özelliği içeren sözleşmelerde TFRS 7'nin 20(b) paragrafını uygulayan bir ihraç eden, kâr veya zararda finansal

tablolarla yansıtılan toplam faiz giderini açıklar; ancak bu gibi faiz giderlerini etkin faiz yöntemini kullanarak hesaplaması gerekli değildir.

- 35A. 20A, 20L ve 20O paragraflarındaki geçici muafiyetleri ve 35B paragrafındaki örtülü yaklaşımı, isteğe bağlı katılım özelliği içeren bir finansal araç ihraç edenler de uygulayabilir. Buna göre, 3(a)–3(b), 20A–20Q, 35B–35N, 39B–39M ve 46–49 paragraflarında sigortacıya yapılan atıflar aynı zamanda isteğe bağlı katılım özelliği içeren bir finansal araç ihraç edenlere de yapılmış gibi değerlendirilir.

Sunum

Örtülü yaklaşım

- 35B. Bir sigortacı, tanımlanmış finansal varlıklara, zorunlu olmamakla birlikte, örtülü yaklaşımı uygulayabilir. Örtülü yaklaşımı uygulayan bir sigortacı:**

- (a) **Tanımlanmış finansal varlıklara TMS 39 uygulanmış gibi, söz konusu varlıklar için raporlama dönemi sonunda kâr veya zararda raporlanacak tutar, kâr veya zarar ile diğer kapsamlı gelir arasında yeniden sınıflandırılır. Buna göre, yeniden sınıflandırılan tutar aşağıdakiler arasındaki farka eşittir:**
- (i) **TFRS 9 uygulanarak, tanımlanmış finansal varlıklara ilişkin olarak kâr veya zararda raporlanan tutar ve**
- (ii) **Sigortacı, TMS 39’u uygulamış olsaydı, tanımlanmış finansal varlıklara ilişkin olarak kâr veya zararda raporlanacak olan tutar.**
- (b) **Bu TFRS’nin 35B–35N, 39K–39M ve 48–49 paragraflarında tanımlanan durumlar haricinde finansal araçlarına uygulayabilir diğer tüm TFRS’leri uygular.**

- 35C. Sigortacı, 35B paragrafında tanımlanan örtülü yaklaşımı uygulamayı, yalnızca TFRS 9’u ilk kez uyguladığında seçebilir; buna önceden aşağıdaki paragrafları uygulayıp daha sonra TFRS 9’u uyguladığı durumlar da dâhildir:**

- (a) **20A paragrafında tanımlanan TFRS 9’a ilişkin geçici muafiyet veya**
- (b) **Sadece, TFRS 9’un 5.7.1(c), 5.7.7–5.7.9, 7.2.14 ve B5.7.5–B5.7.20 paragraflarında yer alan, gerçeğe uygun değer değişimi kâr veya zarara yansıtılan olarak tanımlanan finansal yükümlülüklerden kaynaklanan kazanç ve kayıpların sunumuna ilişkin hükümler.**

- 35D. Sigortacı, örtülü yaklaşımı uygulayarak kâr veya zarar ile diğer kapsamlı gelir arasında yeniden sınıflandırılan tutarı aşağıdaki şekillerde sunar:

- (a) **Kâr veya zararda ayrı bir kalem olarak ve**
- (b) **Diğer kapsamlı gelirden, diğer kapsamlı gelirin ayrı bir bileşeni olarak.**

- 35E. Bir finansal varlık, sadece aşağıdaki kıstasları karşılama durumunda örtülü yaklaşım için tanımlanmaya uygundur:

- (a) **TFRS 9 uygulanarak gerçeğe uygun değer değişimi kâr veya zarara yansıtılarak ölçülen fakat TMS 39 uygulanarak bütünüyle gerçeğe uygun değer değişimi kâr veya zarara yansıtılarak ölçülmeyecek olan bir finansal varlık ve**
- (b) **Bu TFRS kapsamındaki sözleşmelerle bağlantılı olmayan bir faaliyetle ilgili olarak elde tutulmayan bir finansal varlık. Örtülü yaklaşım için uygun olmayan finansal varlıklara örnek olarak; bankacılık faaliyetleriyle ilgili olarak elde tutulan varlıklar veya bu TFRS’nin kapsamı dışındaki yatırım sözleşmeleriyle ilgili fonlarda tutulan finansal varlıklar verilebilir.**

- 35F. Sigortacı, örtülü yaklaşımı uygulamayı seçtiğinde (bakınız: 35C paragrafı), örtülü yaklaşım için uygun bir finansal varlık tanımlayabilir. Daha sonra, sadece aşağıdaki durumlarda örtülü yaklaşım için uygun bir finansal varlık tanımlayabilir:

- (a) **Söz konusu varlığın başlangıçta finansal tablolara alınmış olması veya**
- (b) **Söz konusu varlığın 35E(b) paragrafında belirtilen kıstası önceden karşılamıyorken, şimdi karşılaması.**

- 35G. Sigortacının, finansal araç bazında 35F paragrafını uygulayarak örtülü yaklaşım için uygun finansal varlıklar tanımlamasına izin verilir.
- 35H. Uygun hâllerde, 35F(b) paragrafının uygulandığı yeni tanımlanmış bir finansal varlığa örtülü yaklaşımın uygulanması amacıyla,
- (a) Varlığın tanımlama tarihindeki gerçeğe uygun değeri, yeni itfa edilmiş maliyetinin defter değeri olur ve
- (b) Etkin faiz oranı, tanımlama tarihindeki gerçeğe uygun değeri esas alınarak belirlenir.
- 35I. İşletme, tanımlanmış bir finansal varlığa, söz konusu varlık finansal tablo dışı bırakılana kadar örtülü yaklaşımı uygulamaya devam eder. Ancak, işletme:
- (a) Finansal varlık, 35E(b) paragrafındaki kıstasları artık karşılamadığında, bu finansal varlık üzerindeki tanımlamayı kaldırır. Örneğin, bir finansal varlık, işletme bu varlığı devrettiğinde ve böylece söz konusu varlık bankacılık faaliyetleriyle ilgili olarak elde tutulduğunda veya işletme sigortacı olmaya son verdiğiğinde artık söz konusu kıstasları karşılamaz.
- (b) Herhangi bir yıllık hesap döneminin başında, tanımlanmış finansal varlıkların tamamına örtülü yaklaşımı uygulamayı durdurabilir. Örtülü yaklaşımı uygulamayı durdurmayı seçen işletme, muhasebe politikasındaki bu değişikliği muhasebeleştirme için TMS 8'i uygular.
- 35J. İşletme, 35I(a) paragrafını uygulayarak finansal varlık üzerindeki tanımlamayı kaldırırsa, bu varlığa ilişkin herhangi bir bakiyeyi, birikmiş diğer kapsamlı gelirden çıkararak yeniden sınıflandırma düzeltilmesi olarak kâr veya zararda yeniden sınıflandırır (bakınız: TMS 1).
- 35K. İşletme, 35I(b) paragrafındaki tercihi kullanarak veya artık bir sigortacı olmadığı için örtülü yaklaşımı uygulamayı durdurursa, daha sonra örtülü yaklaşımı uygulamaz. Örtülü yaklaşımı uygulamayı seçen (bakınız: 35C paragrafı) fakat uygun finansal varlıkları olmayan (bakınız: 35E paragrafı) bir sigortacı, daha sonra uygun finansal varlıklara sahip olması durumunda örtülü yaklaşımı uygulayabilir.

Diğer hükümlerle etkileşim

- 35L. Bu TFRS'nin 30'uncu paragrafı, bazen "gölge muhasebe" olarak tanımlanan bir uygulamaya izin verir. Sigortacı örtülü yaklaşımı uygularsa, gölge muhasebe uygulanabilir.
- 35M. Bir tutarın, 35B paragrafı uygulanarak kâr veya zarar ile diğer kapsamlı gelir arasında yeniden sınıflandırılmasının, gelir vergisi gibi diğer tutarların, diğer kapsamlı gelire dahil edilmesi gibi sonuçları olabilir. Sigortacı, bu tür sonuçları belirlemek için ilgili TFRS'yi, örneğin TMS 12 *Gelir Vergileri*'ni uygular.
- TFRS'leri ilk kez uygulayan işletme*
- 35N. TFRS'leri ilk kez uygulayan işletme, örtülü yaklaşımı uygulamayı seçerse, yalnızca, TFRS 9'a uyum sağlamak amacıyla karşılaştırmalı bilgiyi yeniden düzenlemesi durumunda, söz konusu bilgiyi örtülü yaklaşımı yansıtacak şekilde yeniden düzenler (bakınız: TFRS 1'in E1–E2 paragrafları).

Açıklama

Muhasebeleştirilmiş tutarların açıklanması

36. **Sigortacı, sigorta sözleşmelerinden kaynaklanan tutarları tanımlayan ve gösteren bilgileri finansal tablolarında açıklar.**
37. 36 ncı Paragraf gereğince sigortacı, aşağıda yer alanları kamuoyuna açıklar:
- (a) Sigorta sözleşmelerine ilişkin muhasebe politikalarını ve ilgili varlık, borç, gelir ve giderleri.
- (b) Sigorta sözleşmelerinden kaynaklanan muhasebeleştirilen varlık, borç, gelir ve giderleri (ve, nakit akım tablosunu direkt metodu kullanmak suretiyle sunması durumunda, nakit akımlarını). Ayrıca, sigortacının bir sedan işletmesi olması durumunda, aşağıdakiler de açıklanır:
- (i) Satın alınan reasürans nedeniyle kâr veya zararda muhasebeleştirilmiş kazanç ve kayıplar; ve
- (ii) Sedan işletmenin satın almış olduğu reasüranstan kaynaklanan kazanç ve kayıpları ertelemekte ve üzerinden amortisman ayırmakta olması durumunda, dönem amortismanı ve dönem başı ve sonu itibarıyla geri kalan üzerinden amortisman ayrılmamış tutarlar.

- (c) (b)'de yer alan muhasebeleştirilmiş tutarların ölçümünde en büyük etkiye sahip olan varsayımların belirlenmesine ilişkin süreç. Mümkün olması durumunda, sigortacı bu varsayımların miktarsal açıklamasını da yapar.
- (d) Finansal tablolar üzerinde önemli etkiye sahip olan her değişikliğin etkisini ayrı olarak göstererek sigorta varlık ve borçlarının ölçümünde kullanılan varsayımlardaki değişikliklerin etkilerini.
- (e) Sigorta borçları, reasürans varlıkları ve olması durumunda ilgili ertelenmiş edinme maliyetlerindeki değişikliklerin mutabakatı.

Sigorta Sözleşmelerinden Doğan Riskin Yapısı ve Boyutu

38. **Sigortacı, finansal tablo kullanıcılarının, sigorta sözleşmelerinden doğan riskin yapısı ve boyutunu anlamasına yardımcı olacak bilgileri kamuoyuna açıklar.**
39. 38 inci Paragraf gereğince sigortacı, aşağıdakileri kamuoyuna açıklar:
- (a) Sigorta sözleşmelerinden kaynaklanan risklerin yönetilmesindeki amacını ve bu risklerin azaltılmasına ilişkin politikalarını.
 - (b) “ - ”
 - (c) Aşağıdakiler hakkındaki bilgiler dahil olmak üzere, sigorta riski hakkındaki bilgileri (reasürans yoluyla riskin azaltılmasının öncesindeki ve sonrasındaki):
 - (i) Sigorta riskine karşı duyarlılık (bakınız: Paragraf 39A).
 - (ii) Yönetimin yoğunlaşmaları nasıl tespit ettiğinin ve her bir yoğunlaşmayı belirleyen ortak özelliklerin (sigortalanan olayın mahiyeti, coğrafi bölge veya para birimi) açıklamasını içeren, sigorta riski yoğunlaşmaları.
 - (iii) Gerçekleşen hasarların geçmiş tahminlerle karşılaştırılması (yani hasarların gelişim süreci). Hasarların gelişimi hakkındaki açıklamalar, bunlara ilişkin ödemelerin tutar ve zamanlamalarına ilişkin halen bir belirsizlik olması durumunda, herhangi önemli bir hasarın gerçekleşmiş olduğu en erken döneme kadar geri gidilir, fakat on yıldan daha geriye gitmeye gerek yoktur. Sigortacının, bir yıl içinde normalde sonuçlandıracağı hasar ödemelerinin tutar ve zamanlamaları hakkındaki belirsizlik olması durumunda, ilgili hasarlara ilişkin söz konusu bilgiyi açıklamasına gerek yoktur.
 - (d) Sigorta sözleşmelerinin TFRS 7 kapsamına girmiş olmaları durumunda, TFRS 7'nin 31-42 nci Paragraflarının öngörmüş olduğu kredi riski, likidite riski ve piyasa riskine ilişkin bilgileri. Ancak:
 - (i) Sigortacının; muhasebeleştirilmiş sigorta borçlarından kaynaklanan net nakit çıkışlarının tahmini zamanlamasına ilişkin bilgi açıklaması durumunda, TFRS 7'nin 39 uncu Paragrafının (a) ve (b) bentlerinin gerektirdiği vade analizlerini sunmasına gerek yoktur. Bu, finansal durum tablosunda (bilânçoda) muhasebeleştirilmiş tutarların tahmini zamanlamasına göre yapılan bir analiz şeklinde olabilir.
 - (ii) Sigortacının; piyasa koşullarına duyarlılığın yönetimi için, saklı değer analizi gibi alternatif bir yöntem kullanması durumunda, bu duyarlılık analizini TFRS 7'nin 40 (a) Paragrafında yer alan hükümleri karşılamak amacıyla kullanabilir. Söz konusu sigortacının aynı zamanda TFRS 7'nin 41 inci Paragrafının gerektirdiği açıklamaları da sunması gerekmektedir.
 - (e) Sigortacının melez ürünlerde saklı türev ürünlerini gerçeğe uygun değeri ile ölçmemiş olduğu ve bu konu da zorunlu da tutulmamış olduğu durumlarda, ana sigorta sözleşmesinin içinde yer alan melez üründe saklı türev ürünler dolayısıyla maruz kalınan faiz oranı riskine veya piyasa riskine ilişkin bilgi.

39A. Paragraf 39 (c)(i) gereğince, sigortacı (a)'yı veya (b)'yi aşağıdaki şekilde açıklar:

- (a) İlgili risk değişkeninde raporlama dönemi sonunda gerçekleşmesi makul ölçüde olası olan değişikliklerin meydana gelmesi durumunda kâr veya zararın ve özkaynakların nasıl etkileneceğini gösteren duyarlılık analizi; duyarlılık analizinin hazırlanmasında kullanılan yöntem ve varsayımlar; kullanılan yöntem ve varsayımlarda bir önceki döneme göre değişiklikler. Ancak sigortacı piyasa koşullarına karşı duyarlılığın yönetiminde saklı değer analizi gibi alternatif bir

yöntem kullanırsa, bu gerekliliği ilgili alternatif duyarlılık analizini açıklayarak ve TFRS 7'nin 41 inci Paragrafının gerektirdiği açıklamaları sağlayarak yerine getirebilir.

- (b) Duyarlılığa ilişkin niteliksel bilgi ile sigorta sözleşmelerinin sigortacının gelecekteki nakit akışlarının tutarı, zamanlaması ve belirsizliği üzerinde önemli etkisi olan şart ve koşullarına ilişkin bilgi.

TFRS 9'a ilişkin geçici muafiyet hakkındaki açıklamalar

39B. TFRS 9'a ilişkin geçici muafiyetten yararlanmayı seçen bir sigortacı, finansal tablo kullanıcılarının;

- (a) Sigortacının geçici muafiyete ilişkin kıstasları nasıl karşıladığını anlamasına ve
(b) Geçici muafiyetten yararlanan sigortacılarla, TFRS 9'u uygulayan işletmeleri karşılaştırmasına

olanak sağlayan bilgileri açıklar.

39C. Sigortacı, 39B(a) paragrafına uyum sağlamak amacıyla, TFRS 9'a ilişkin geçici muafiyetten yararlandığını ve 20B(b) paragrafında belirtilen tarihte, TFRS 9'a ilişkin geçici muafiyetten yararlanmak için karşılanması gereken kıstasları nasıl karşıladığını, aşağıdaki hususları içerecek şekilde açıklar:

- (a) Bu TFRS kapsamındaki sözleşmelerden kaynaklanan yükümlülüklerin (yani, 20E(a) paragrafında tanımlanan yükümlülüklerin) defter değeri, tüm yükümlülüklerin toplam defter değerinin yüzde 90'ına veya daha azına eşitse; bu TFRS kapsamındaki sözleşmelerden kaynaklanan yükümlülüklerden olmayan sigortacılıkla bağlantılı yükümlülüklerin (yani, 20E(b) ve 20E(c) paragraflarında tanımlanan yükümlülüklerin) niteliği ve defter değeri,
(b) Sigortacılıkla bağlantılı yükümlülüklerin toplam defter değeri, tüm yükümlülüklerin toplam defter değerinin, yüzde 90'ına veya daha azına eşit olmakla birlikte, yüzde 80'inden fazlaysa; sigortacının sigortacılıkla bağlantılı olmayan önemli bir faaliyetle iştigal etmediğini nasıl belirlediği ve bu kapsamda hangi bilgilerin dikkate alındığı ve
(c) Sigortacı, 20G(b) paragrafını uygulayarak yaptığı yeniden değerlendirmeye bağlı olarak TFRS 9'a ilişkin geçici muafiyetten yararlanabiliyorsa;
(i) Yeniden değerlendirme yapmasının nedeni,
(ii) Faaliyetlerindeki ilgili değişikliğin meydana geldiği tarih ve
(iii) Faaliyetlerindeki değişikliğe ilişkin detaylı bir açıklama ve bu değişikliğin sigortacının finansal tabloları üzerindeki etkisinin niteliksel tanımı.

39D. İşletme 20G(a) paragrafını uygulayarak, faaliyetlerinin artık ağırlıklı olarak sigortacılıkla bağlantılı olmadığı sonucuna varırsa, TFRS 9'u uygulamaya başlamadan önceki her bir raporlama dönemine ilişkin olarak aşağıdaki bilgileri açıklar:

- (a) TFRS 9'a ilişkin geçici muafiyetten yararlanmak için gereken kıstasları artık karşılamadığını,
(b) Faaliyetlerindeki ilgili değişikliğin meydana geldiği tarihi ve
(c) Faaliyetlerindeki değişikliğe ilişkin detaylı bir açıklamayı ve bu değişikliğin işletmenin finansal tabloları üzerindeki etkisinin niteliksel tanımını.

39E. Sigortacı, 39B(b) paragrafına uyum sağlamak amacıyla, aşağıdaki iki finansal varlık grubu için ayrı olarak, raporlama dönemi sonundaki gerçeğe uygun değeri ve o dönem sırasında gerçeğe uygun değerde meydana gelen değişikliğin tutarını açıklar:

- (a) TFRS 9'da yer alan ticari amaçla elde tutulan tanımını karşılayan finansal varlıklar veya gerçeğe uygun değer esas alınarak yönetilen ve performansı bu esasa göre değerlendirilen finansal varlıklar (bakınız: TFRS 9, B4.1.6 paragrafı) hariç olmak üzere; belirli tarihlerde sadece anapara ve anapara bakiyesinden kaynaklanan faiz ödemelerini içeren nakit akışlarına yol açan sözleşme şartlarına sahip finansal varlıklar (yani TFRS 9'un 4.1.2(b) ve 4.1.2A(b) paragraflarındaki şartları sağlayan finansal varlıklar).

- (b) 39E(a) paragrafında belirtilenler dışındaki tüm finansal varlıklar. Bu finansal varlıklar;
- (i) Belirli tarihlerde, sadece anapara ve anapara bakiyesinden kaynaklanan faiz ödemelerini içeren nakit akışlarına yol açmayan sözleşme şartlarına sahip olan,
 - (ii) TFRS 9’da yer alan ticari amaçla elde tutulan tanımını karşılayan veya
 - (iii) Gerçeğe uygun değer esas alınarak yönetilen ve performansı bu esasa göre değerlendirilen herhangi bir finansal varlık olabilir.

39F. Sigortacı, 39E paragrafındaki bilgileri açıklarken:

- (a) TFRS 7’nin 29(a) paragrafı uyarınca finansal varlığın gerçeğe uygun değerinin açıklanması gerekmiyorsa (örneğin kısa vadeli ticari alacaklar), finansal varlığın TMS 39 uyarınca ölçülen defter değerini, söz konusu varlığın gerçeğe uygun değerinin makul bir tahmini olarak kabul edebilir ve
- (b) Finansal tablo kullanıcılarının, finansal varlıkların özelliklerini anlayabilmesi için gereken ayrıntı düzeyini göz önünde bulundurur.

39G. Sigortacı, 39B(b) paragrafına uyum sağlamak amacıyla, 39E(a) paragrafında tanımlanan finansal varlıkların yapısında bulunan önemli kredi riski yoğunlaşmalarını da içerecek şekilde, maruz kalınan kredi riskini açıklar. Sigortacı, raporlama döneminin sonunda söz konusu finansal varlıklara ilişkin asgari olarak aşağıdaki bilgileri açıklar:

- (a) TFRS 7’de tanımlanan kredi riski derecelendirme notları itibarıyla, TMS 39 uygulanarak ölçülen defter değerleri (itfa edilmiş maliyetinden ölçülen finansal varlıklar için, değer düşüklüğü karşılıkları için düzeltme yapılmadan önceki tutar).
- (b) 39E(a) paragrafında tanımlanan ve raporlama dönemi sonunda düşük kredi riskine sahip olmayan finansal varlıklar için, TMS 39 uygulanarak ölçülen gerçeğe uygun değer ve defter değeri (itfa edilmiş maliyetinden ölçülen finansal varlıklar için, değer düşüklüğü karşılıkları için düzeltme yapılmadan önceki tutar). Bu açıklamanın amaçları açısından, TFRS 9’un B5.5.22 paragrafında, bir finansal aracın kredi riskinin düşük kabul edilip edilmeyeceğinin değerlendirilmesiyle ilgili hükümler yer almaktadır.

39H. Sigortacı, 39B(b) paragrafına uyum sağlamak amacıyla, finansal tablo kullanıcılarının, grubun ilgili raporlama dönemine ilişkin konsolide finansal tablolarında sunulmayan grup içindeki bir işletmeyle ilgili TFRS 9’a ilişkin halka açık bilgileri nereden elde edebileceğine ilişkin bilgileri açıklar. Örneğin, TFRS 9’a ilişkin bu tür bilgiler, TFRS 9’u uygulayan grup içindeki bir işletmenin halka açık veya bireysel finansal tablolarından elde edilebilir.

39I. İşletme 200 paragrafındaki, TMS 28’in belirli hükümlerine ilişkin muafiyetten yararlanmayı seçtiyse, bu durumu açıklar.

39J. İşletme, iştirak veya iş ortaklığındaki yatırımını özkaynak yöntemini kullanarak muhasebeleştirirken TFRS 9’a ilişkin geçici muafiyetten yararlandıysa (bakınız: 200(a) paragrafı), TFRS 12 *Diğer İşletmelerdeki Paylara İlişkin Açıklamalar* uyarınca açıklanması gereken bilgilere ek olarak aşağıdaki bilgileri de açıklar:

- (a) İşletme açısından önemli olan her bir iştirak veya iş ortaklığı için, 39B–39H paragraflarında tanımlanan bilgiler. Açıklanan tutarlar, işletmenin özkaynak yöntemini kullanırken yaptığı düzeltmeler yansıtıldıktan sonra iştirak veya iş ortaklığının TFRS’lere göre hazırlanmış finansal tablolarında yer alan tutarlardaki payı değil, söz konusu tutarların kendisi olmalıdır (bakınız: TFRS 12’nin B14(a) paragrafı).
- (b) Kendi başına önemli olmayan bütün iştirak ve iş ortaklıkları için toplu olarak, 39B–39H paragraflarında tanımlanan nicel bilgiler. Şöyle ki:
 - (i) Açıklanan toplu tutarlar, işletmenin bu tutarlardaki payıdır ve
 - (ii) İştiraklere ilişkin toplu tutarlar, iş ortaklıklarına ilişkin açıklanan toplu tutarlardan ayrı olarak açıklanır.

Örtülü yaklaşım hakkındaki açıklamalar

39K. Örtülü yaklaşımı uygulayan bir sigortacı, finansal tablo kullanıcılarının;

- (a) Raporlama döneminde kâr veya zarar ile diğer kapsamlı gelir arasında yeniden sınıflandırılan toplam tutarın nasıl hesaplandığını ve
- (b) Söz konusu yeniden sınıflandırmanın finansal tablolar üzerindeki etkisini anlamalarına imkân tanıyan bilgileri açıklar.

39L. Sigortacı, 39K paragrafına uyum sağlamak amacıyla aşağıdaki hususları açıklar:

- (a) Örtülü yaklaşımı uyguladığını,
- (b) Finansal varlık sınıfı bazında, örtülü yaklaşım uyguladığı finansal varlıkların raporlama dönemi sonundaki defter değeri,
- (c) Bu TFRS kapsamında sözleşme ihraç eden yasal işletme dışında elde tutulan her türlü tanımlanmış finansal varlığa ilişkin açıklamalar da dahil olmak üzere, finansal varlıkların örtülü yaklaşım için tanımlanmasının dayanağı,
- (d) Aşağıdaki hususları da içerecek şekilde, raporlama döneminde kâr veya zarar ile diğer kapsamlı gelir arasında yeniden sınıflandırılan toplam tutarın, finansal tablo kullanıcılarının bu tutarın nasıl elde edildiğini anlamasına imkân tanıyan bir açıklama:
 - (i) TFRS 9 uygulanarak tanımlanmış finansal varlıklara ilişkin olarak kâr veya zararda raporlanan tutar ve
 - (ii) Sigortacı, TMS 39'u uygulamış olsaydı, tanımlanmış finansal varlıklara ilişkin olarak kâr veya zararda raporlanacak olan tutar.
- (e) 35B ve 35M paragraflarında tanımlanan yeniden sınıflandırmanın, etkilenen her bir kâr veya zarar kalemi üzerindeki etkisi ve
- (f) Sigortacı, raporlama dönemi sırasında finansal varlıklara ilişkin tanımlamayı değiştirdiyse:
 - (i) Örtülü yaklaşım uygulanan yeni tanımlanmış finansal varlıklara ilişkin olarak raporlama döneminde kâr veya zarar ile diğer kapsamlı gelir arasında yeniden sınıflandırılan tutar (bakınız: 35F(b) paragrafı),
 - (ii) Finansal varlıklar üzerindeki tanımlama kaldırılmamış olsaydı, raporlama döneminde kâr veya zarar ile diğer kapsamlı gelir arasında yeniden sınıflandırılacak olan tutar (bakınız: 35I(a) paragrafı) ve
 - (iii) Tanımlaması kaldırılmış olan finansal varlıklar için, raporlama döneminde birikmiş diğer kapsamlı gelirden çıkarılarak kâr veya zararda yeniden sınıflandırılan tutar (bakınız: 35J paragrafı).

39M. İşletme, iştirak veya iş ortaklığındaki yatırımını özkaynak yöntemini kullanarak muhasebeleştirirken örtülü yaklaşımı uyguladıysa, TFRS 12 uyarınca açıklanması gereken bilgilere ek olarak aşağıdaki hususları da açıklar:

- (a) İşletme açısından önemli olan her bir iştirak veya iş ortaklığı için, 39K–39L paragraflarında tanımlanan bilgiler. Açıklanan tutarlar, işletmenin özkaynak yöntemini kullanırken yaptığı düzeltmeler yansıtıldıktan sonra iştirak veya iş ortaklığının TFRS'lere göre hazırlanmış finansal tablolarında yer alan tutarlardaki payı değil, söz konusu tutarların kendisi olmalıdır (bakınız: TFRS 12'nin B14(a) paragrafı).
- (b) 39K–39L(d) ve 39L(f) paragraflarında tanımlanan niceliksel bilgiler ile kendi başına önemli olmayan bütün iştirak ve iş ortaklıkları için toplu olarak, 35B paragrafında tanımlanan, yeniden sınıflandırmanın kâr veya zarar ve diğer kapsamlı gelir üzerindeki etkisi. Şöyle ki:
 - (i) Açıklanan toplu tutarlar, işletmenin bu tutarlardaki payıdır ve
 - (ii) İştiraklere ilişkin toplu tutarlar, iş ortaklıklarına ilişkin açıklanan toplu tutarlardan ayrı olarak açıklanır.

Yürürlük tarihi ve geçiş

40. 41-45 inci Paragraflardaki geçiş hükümleri, bu TFRS'yi ilk kez uyguladığı zaman TFRS'leri halihazırda uygulamakta olan işletmeler için ve TFRS'leri ilk defa uygulayan (ilk kez uygulayıcı) işletmeler için uygulanır.
41. “_”
- 41A. “_”
- 41B. “_”
- 41C. [Silinmiştir]
- 41D. [Silinmiştir]
- 41E. “TFRS 13 Gerçeğe Uygun Değer Ölçümü” Ek A’da yer alan gerçeğe uygun değer tanımını değiştirmiştir. Söz konusu değişiklik, TFRS 13 Standardı uygulandığında uygulanır.
- 41F. [Silinmiştir]
- 41G. TFRS 15 *Müşteri Sözleşmelerinden Hasılat*, 4(a) ve (c), B7, B18(h), B21 paragraflarını değiştirmiştir. TFRS 15 uygulandığında söz konusu değişiklikler de uygulanır.
- 41H. TFRS 9 (2017 Sürümü), 3, 4, 7, 8, 12, 34, 35, 45’inci paragrafları, Ek A’yı ve B18-B20 paragraflarını değiştirmiş ve 41C, 41D ve 41F paragraflarını silmiştir. TFRS 9 uygulandığında söz konusu değişiklikler de uygulanır.

Açıklama

42. İşletmenin, 37(a) ve (b) Paragrafında öngörülen sigorta sözleşmelerine ilişkin muhasebe politikaları ve muhasebeleştirilmiş varlık, borç, gelir ve giderler (ve direkt metodun kullanılmış olduğu durumlarda nakit akımlarını) hakkındaki açıklamalar hariç olmak üzere, bu TFRS’deki açıklamaya ilişkin düzenlemeleri 1 Ocak 2005’ten önce başlayan yıllık dönemlere ilişkin karşılaştırmalı bilgilere uygulanmasına gerek yoktur.
43. Eğer 1 Ocak 2005’ten önce başlayan yıllık dönemlere ilişkin karşılaştırmalı bilgiler için 10-35 inci Paragrafların belirli bir hükmünün uygulanması pratik değilse, işletme anılan durumu açıklar. Borç yeterlilik testinin (15-19 uncu Paragraflar) bu tür karşılaştırmalı bilgilere uygulanması bazen pratik olmayabilir, fakat bu tür karşılaştırmalı bilgilere 10-35’nci Paragraflarda yer alan diğer hükümlerin uygulanmasının pratik olmaması olasılığı oldukça düşüktür. TMS 8 “pratik olmama” terimini açıklar.
44. 39(c) (iii) Paragraf uygulanmasında işletmenin, bu TFRS’yi uyguladığı ilk mali yılın sonundan önceki beş yıldan önceki bir tarihte gerçekleşmiş hasarların gelişim süreçleri hakkındaki bilgileri açıklama zorunluluğu yoktur. Buna ek olarak, işletmenin bu TFRS ile uyumlu olarak tam karşılaştırılabilir bilgi sunduğu en erken dönemden önceki bir dönemde gerçekleşen hasarların gelişim süreçlerine ilişkin bilgi vermesinin mümkün olmaması durumunda, işletme bu durumu kamuoyuna açıklar.

Finansal varlıkların yeniden düzenlenmesi

45. TFRS 9’un 4.4.1 paragrafına bağlı kalınmaksızın, sigortacının, sigorta yükümlülüklerine ilişkin muhasebe politikalarını değiştirmesi durumunda, zorunlu olmamakla birlikte finansal varlıklarının bir kısmını veya tamamını gerçeğe uygun değeri üzerinden ölçülecek şekilde yeniden sınıflandırmasına izin verilir. Söz konusu yeniden sınıflandırmaya, sigortacının bu TFRS’yi ilk kez uyguladığında muhasebe politikalarını değiştirmesi ve 22’nci paragrafta izin verilen müteakip bir politika değişikliği yapması durumunda izin verilir. Söz konusu yeniden sınıflandırma bir muhasebe politikası değişikliğidir ve TMS 8 uygulanır.

TFRS 4’ün TFRS 9’la birlikte uygulanması

TFRS 9’a ilişkin geçici muafiyet

46. *TFRS 9 Finansal Araçlar’ın, TFRS 4 Sigorta Sözleşmeleri ile Birlikte Uygulanması* (TFRS 4’te yapılan değişiklikler) 3’üncü ve 5’inci paragrafları değiştirmiş, 20A–20Q, 35A ve 39B–39J paragrafları ile 20, 20K, 20N ve 39A paragraflarından sonra ilgili başlıkları eklemiştir. İşletme,

belirlenen kıstasları karşılayan sigortacılara TFRS 9'a ilişkin geçici muafiyetten yararlanma izni veren bu değişiklikleri, 1 Ocak 2018'de veya sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için uygular.

47. 39B–39J paragrafları uyarınca gereken bilgileri açıklayan işletme, TFRS 9'un bu açıklamalar için gereken değerlendirmelerin yapılmasıyla ilgili geçiş hükümlerini uygular. Bu amaca yönelik ilk uygulama tarihi, 1 Ocak 2018 veya sonrasında başlayan ilk yıllık hesap döneminin başlangıcı olarak kabul edilir.

Örtülü yaklaşım

48. *TFRS 9 Finansal Araçlar'ın, TFRS 4 Sigorta Sözleşmeleri ile Birlikte Uygulanması* (TFRS 4'te yapılan değişiklikler) 3'üncü ve 5'inci paragrafları değiştirmiş, 35A–35N ve 39K–39M paragrafları ile 35A, 35K, 35M ve 39J paragraflarından sonra ilgili başlıkları eklemiştir. İşletme, sigortacılara tanımlanan finansal varlıklara örtülü yaklaşımı uygulama izni veren bu değişiklikleri, TFRS 9'u ilk kez uyguladığında uygular (bakınız: 35C paragrafı).
49. Örtülü yaklaşımı uygulamayı seçen bir işletme,
- (a) TFRS 9'a geçerken, tanımlanmış finansal varlıklara bu yaklaşımı geriye dönük olarak uygular. Buna göre, örneğin, tanımlanmış finansal varlıkların TFRS 9 uygulanarak belirlenen gerçeğe uygun değeriyle, söz konusu varlıkların TMS 39 uygulanarak belirlenen defter değeri arasındaki farka eşit bir tutarı, birikmiş diğer kapsamlı gelirin açılış bakiyesine bir düzeltme olarak yansıtır.
- (b) Yalnızca, TFRS 9'u uygulayarak karşılaştırmalı bilgiyi yeniden düzenlemesi durumunda, söz konusu bilgiyi örtülü yaklaşımı yansıtacak şekilde yeniden düzenler.

Ek A

Terimlere ilişkin tanımlar

Bu Ek, TFRS'nin ayrılmaz bir parçasıdır.

Sedan işletme	Reasürans sözleşmesine göre sigortalı.
Birikim unsuru	TFRS 9'a göre türev ürün olarak muhasebeleştirilmeyen ve ayrı bir araç olması durumunda TFRS 9 kapsamına girecek olan bir sözleşme unsuru.
Doğrudan sigorta sözleşmesi	Reasürans sözleşmesi niteliğinde olmayan sigorta sözleşmesi.
İsteğe bağlı katılım özelliği	Garanti edilen faydalara ilaveten, aşağıda yer alan ek faydalara sahip olmaya yönelik sözleşmeye dayalı bir haklıdır; (a) Sözleşmeye dayalı toplam faydaların önemli bir kısmını teşkil etmeye namzet; (b) Tutarı ve zamanlaması sözleşme gereği ihraç edenin takdirinde olan; ve (c) Sözleşme gereği aşağıdakilere dayalı olan: (i) Belirli bir sözleşmeler havuzunun veya belirli bir sözleşme türünün performansına; (ii) İhraç eden tarafından elde tutulan belirli bir varlık havuzunun gerçekleşmiş ve/veya gerçekleşmemiş yatırım getirilerine veya (iii) Sözleşme ihraç eden şirketin, fonun veya başka bir işletmenin kâr veya zararına.
Gerçeğe uygun değer	Piyasa katılımcıları arasında ölçüm tarihinde gerçekleşecek olağan bir işlemde bir varlığın satışında elde edilecek veya bir borcun devrinde ödenecek fiyattır.
Finansal garanti sözleşmesi	İhraç edene, belirli bir borçlunun bir borçlanma aracının orijinal veya tadil edilmiş koşullarıyla uyumlu vadesi gelmiş ödemelerini yapamaması nedeniyle zarar sahibine oluşan zararı karşılamak için belirli ödemeleri yapmasını zorunlu kılan bir sözleşmedir.
Finansal risk	Değişkeni sözleşmenin taraflarından birine özgü olmayan finansal olmayan bir değişken durumunda; belirli bir faiz oranı, finansal araç fiyatı, mal fiyatı, döviz kuru, faiz veya fiyat endeksleri, kredi notu veya kredi endeksi veya diğer değişkenlerin bir veya daha fazlasındaki gelecekte olası bir değişiklik riski.
Garanti edilen faydalar	Belirli bir sigortalı ya da yatırımcının, ihraç edenin sözleşmeye dayalı takdir yetkisine bağlı olmaksızın, koşulsuz olarak hakkı olan tahsilatlar ve diğer faydalar.
Garanti edilen unsur	İsteğe bağlı katılım özelliği içeren bir sözleşmeye dahil edilmiş garanti edilen faydaların ödemesine ilişkin yükümlülük.
Sigorta varlığı	Sigorta sözleşmesine göre sigortacının sözleşmeye dayalı net hakları.
Sigorta sözleşmesi	Gelecekteki belirli bir kesin olmayan olayın (sigorta konusu olay) sigortalıyı olumsuz bir şekilde etkilemesi halinde sigortalıya tazminat

ödemeyi kabul ederek bir tarafın (sigortacı) diğer taraftan (sigortalı) önemli bir sigorta riskini kabul ettiği sözleşme (bu tanıma ilişkin rehber için Ek B'ye bakınız).

Sigorta borcu	Sigorta sözleşmesine göre sigortacının sözleşmeye dayalı net yükümlülükleri.
Sigorta riski	Finansal riskten başka sözleşmenin hamilinden ihraç edene devredilen risktir.
Sigorta konusu olay	Sigorta sözleşmesi tarafından teminat altına alınan ve sigorta riski yaratan gelecekteki belirsiz bir olaydır.
Sigortacı	Sigorta konusu olayın gerçekleşmesi halinde, sigorta sözleşmesine göre sigortalıya bir tazminat ödemekle yükümlü olan taraftır.
Borç yeterlilik testi	Gelecekteki nakit akışlarının gözden geçirilmesine dayanılarak, sigorta borçlarının defter değerinin artırılmasına (veya ilgili ertelenmiş edinme maliyetlerinin veya maddi olmayan varlıkların defter değerlerinin azaltılmasına) ihtiyaç olup olmadığına ilişkin olarak yapılan bir değerlendirmedir.
Sigortalı	Sigorta konusu olayın gerçekleşmesi halinde sigorta sözleşmesine göre tazminat alma hakkı olan taraftır.
Reasürans varlıkları	Reasürans sözleşmesine göre sedan işletmenin sözleşmeye dayalı net hakları.
Reasürans sözleşmesi	Sedan işletme tarafından düzenlenen bir ya da daha fazla sözleşmeden doğabilecek hasarların sigortacı (reasürör) tarafından diğer bir sigortacıya (sedan işletme) karşılanması amacıyla düzenlenen sigorta sözleşmesidir.
Reasürör	Reasürans sözleşmesine göre sigorta konusu olayın gerçekleşmesi halinde sedan işletmeye tazminat ödemekle yükümlü olan taraftır.
Ayrıştırma	Sözleşmenin unsurlarının ayrı sözleşmelermiş gibi muhasebeleştirilmesidir.

Ek B

Bir sigorta sözleşmesinin tanımı

Bu Ek, TFRS'nin ayrılmaz bir parçasıdır.

B1. Bu Ek, Ek A'daki sigorta sözleşmesinin tanımlanmasında uygulamaya açıklık getirir. Bu Ek, aşağıdaki konuları düzenler:

- (a) "Gelecekteki belirsiz olay" terimi (B2-B4 Paragrafları);
- (b) Aynı ödemeler (B5-B7 Paragrafları);
- (c) Sigorta riski ve diğer riskler (B8-B17 Paragrafları);
- (d) Sigorta sözleşmesi örnekleri (B18-B21 Paragrafları);
- (e) Önemli sigorta riski (B22-B28 Paragrafları) ve
- (f) Sigorta riski seviyesindeki değişiklikler (B29 ve B30 Paragrafları).

Gelecekteki belirsiz olay

B2. Belirsizlik (veya risk) sigorta sözleşmesinin esasıdır. Buradan hareketle, sigorta sözleşmesinin başlangıcında aşağıdakilerden en az birisi belirsizdir:

- (a) Sigorta konusu olayın gerçekleşip gerçekleşmeyeceği;
- (b) Ne zaman gerçekleşeceği veya
- (c) Gerçekleşmesi halinde sigortacının ne kadar ödemesi gerekeceği.

B3. Bazı sigorta sözleşmelerinde, hasar sözleşmenin başlangıcından önce oluşan bir olaydan kaynaklanmış olsa bile, sigorta konusu olay sözleşmenin süresi boyunca ortaya çıkan hasardır. Diğer sigorta sözleşmelerinde, hasarın sonuçlanması sözleşme süresinden sonra tespit edilse bile, sigorta konusu olay sözleşme süresi içinde olmuş bir olaydır.

B4. Bazı sigorta sözleşmeleri, daha önce oluşmuş fakat finansal etkisi hala belirsiz olan olaylara teminat verir. Örnek olarak, sigortalı tarafından daha önce bildirilmiş hasarların olumsuz yönde gelişmesine karşın doğrudan sigortacıya teminat veren reasürans sözleşmesi gösterilebilir. Bu tür sözleşmelerde sigorta konusu olay, bu hasarların azami maliyetinin ortaya çıkarılmasıdır.

Aynı ödemeler

B5. Bazı sigorta sözleşmeleri ödemelerin aynı olarak yapılmasını öngörür veya buna izin verir. Örnek olarak, sigortacı sigortalıya geri ödeme yapması yerine çalınan şeyi doğrudan yerine koyabilir. Bir başka örnek, sigortacının sözleşme tarafından teminat verilen sağlık hizmetlerini sağlamak için kendi hastanelerini ve sağlık personelini kullanmasıdır.

B6. Bazı ülkelerde sigorta sözleşmesi olarak düzenlenmemiş olmasına rağmen, hizmet seviyesi bu TFRS'deki sigorta sözleşmesi tanımına uyan belirsiz olaya bağlı bazı sabit ücretli hizmet sözleşmeleri vardır. Servis sağlayıcılarının, arızadan sonra belirli ekipmanlarla onarmayı kabul eden bakım sözleşmeleri buna bir örnektir. Bu sabit hizmet ücreti, beklenen arıza sayısına göre hesaplanır, ancak belirli bir makinenin arıza yapıp yapmayacağı belirsizdir. Ekipmanın arıza yapması, mal sahibini olumsuz yönde etkiler ve bu sözleşme mal sahibinin zararını karşılar (nakitten daha çok, aynı olarak). Bir başka örnek olarak, servis sağlayıcının yıllık sabit bir ücret karşılığında, ücretsiz yol bakım hizmetleri vermeyi ya da en yakın tamirhaneye çekmeyi kabul ettiği otomobil tamir hizmetlerine ilişkin bir sözleşme gösterilebilir. En son bahsedilen sözleşme, servis sağlayıcının parça değiştirmesini veya tamir etmesini kabul etmese bile, sigorta sözleşmesi tanımına uyabilir.

B7. Paragraf B6'da tanımlanan sözleşmelere bu TFRS'nin uygulanmasının, söz konusu sözleşmeler bu TFRS'nin kapsamı dışında kalmış olsalardı uygulanabilecek olan TFRS'lerin uygulanmasından daha külfetli olmaması beklenir:

- (a) Halihazırda oluşmuş olan arıza ve hatalara ilişkin önemli borçların olma ihtimali zayıftır.
- (b) TFRS 15 uygulansaydı, servis sağlayıcısı (diğer belirli kriterlere tabi) hizmet müşteriye sunulduğunda (veya sunuldukça) hasılatı finansal tablolara alacaktı. Servis sağlayıcısının (i)

14'üncü paragraf tarafından yasaklanan uygulamaları öngörmedikçe, bu sözleşmelere ilişkin mevcut muhasebe politikalarını sürdürmesine ve (ii) 22-30'uncu paragraflarda izin verildiği sürece muhasebe politikalarını geliştirmesine izin veren söz konusu yaklaşım, aynı zamanda bu TFRS'ye göre kabul edilebilir.

- (c) Servis sağlayıcısı, sözleşmeye dayalı yükümlülükleri yerine getirmek için verdiği hizmetlerin maliyetinin, bu hizmet karşılığında peşin alınan geliri aşıp aşmadığını dikkate alır. Bunu yapabilmek için, bu TFRS'nin 15-19 uncu Paragraflarında bahsedilen borç yeterlilik testini uygular. Eğer bu TFRS söz konusu sözleşmelere uygulanmadıysa, servis sağlayıcısı sözleşmelerin ivazlı olup olmadığını tespit etmek için TMS 37 Standardını uygular.
- (d) Söz konusu sözleşmeler için, bu TFRS'deki açıklamaya ilişkin düzenlemelerin diğer TFRS'lerin öngördüğü açıklamalara kayda değer ekler getirmesi olası değildir.

Sigorta riski ve diğer riskler arasındaki farklar

- B8. Sigorta sözleşmesinin tanımı, finansal riskten başka bu TFRS'nin sigortalıdan ihraç edene devredilen riski olarak tanımladığı sigorta riskine işaret eder. İhraç edeni, önemli sigorta riski olmaksızın finansal riske maruz bırakan bir sözleşme sigorta sözleşmesi değildir.
- B9. Ek A'daki finansal risk tanımı, finansal ve finansal olmayan değişkenlerin bir listesini içerir. Bu liste, belirli bir bölgedeki deprem zararları endeksi veya belirli bir şehirdeki sıcaklık endeksi gibi sözleşmenin taraflarından birine özgü olmayan finansal olmayan değişkenleri kapsar. Bu liste, bir tarafın varlıklarına zarar veren veya yok eden bir yangının çıkması ya da çıkmaması gibi sözleşme taraflarından birine özgü olan finansal olmayan değişkenleri hariç tutar. Ayrıca, eğer gerçeğe uygun değer bu tür varlıkların yalnızca piyasa fiyatlarındaki değişiklikleri (finansal bir değişken) değil, aynı zamanda sözleşmenin bir tarafınca elde tutulan belirli finansal olmayan bir varlığın durumunu da (finansal olmayan değişken) yansıtıyorsa, finansal olmayan varlığın gerçeğe uygun değerindeki değişiklik riski finansal bir risk değildir. Örneğin, eğer belirli bir otomobilin hurda değerinin bir garantisi, garanti vereni otomobilin fiziki koşullarındaki değişikliklere ilişkin bir riske maruz bırakıyorsa, bu risk bir finansal risk değil, bir sigorta riskidir.
- B10. Bazı sözleşmeler ihraç edeni önemli sigorta riskine ilaveten finansal riske de maruz bırakır. Örneğin, hem sigortalıya asgari bir getiri oranını garanti eden (finansal risk yaratan) hem de çoğu zaman sigortalının hesap bakiyesini önemli şekilde aşan ölüme ilişkin menfaatleri ödemeyi taahhüt eden (ölüm riski şeklinde sigorta riski yaratan) çoğu hayat sigorta sözleşmeleri. Bu tür sözleşmeler sigorta sözleşmesidir.
- B11. Bazı sözleşmelere göre, sigorta konusu olay fiyat endeksine bağlanmış bir tutarın ödemesini başlatır. Bu tür sözleşmeler, sigorta konusu olayın gerçekleşme şartına bağlı ödeme önemli olduğu sürece sigorta sözleşmesidir. Örneğin, hayat standardı endeksine bağlanmış yaşam koşullu yıllık gelir sigortası, ödemesi belirsiz bir olay - gelir sigortalısının hayatta kalması - tarafından başlatılması nedeniyle sigorta riskini devreder. Fiyat endeksine bağlı olma, gömülü bir türev üründür, ama aynı zamanda sigorta riskini devreder. Eğer devredilen sigorta riskin sonuçlanması önemli ise, gömülü türev ürün sigorta sözleşmesi tanımına uymuş olmaktadır, bu durumda anılan türevin sözleşmeden ayrılmasına ve gerçeğe uygun değerden ölçülmesine gerek yoktur (bakınız: bu TFRS'nin 7 nci Paragrafı).
- B12. Sigorta riskinin tanımı, sigortacının sigortalıdan kabul ettiği riske atıfta bulunmaktadır. Başka bir deyişle, sigorta riski, sigortalıdan sigortacıya devredilen önceden var olan bir risktir. Buradan hareketle, sözleşme tarafından yaratılan yeni bir risk, sigorta riski değildir.
- B13. Sigorta sözleşmesinin tanımı, sigortalı aleyhinde bir etkiye atıfta bulunur. Bu tanım sigortacı tarafından yapılacak ödeme, olumsuz olayın finansal etkisine denk gelen bir tutarla sınırlanamamaktadır. Örneğin, bu tanım sigortalının hasar görmüş bir varlığını yenisiyle değiştirmesine imkan veren 'eskisinin yerine yenisi' türündeki teminatları hariç bırakmamaktadır. Benzer biçimde, bu tanım, bir hayat sigortası sözleşmesindeki ödeme tutarını, lehdarlarının uğradığı finansal zararlarla sınırlamadığı gibi, önceden belirlenmiş tutarın ödenmesi, ölüm veya kaza nedeniyle oluşan zararın hesaplanma işleminin yapılmasına da engel olmaz.
- B14. Bazı sözleşmeler önceden tanımlanmış belirsiz bir olayın gerçekleşmesi halinde bir ödeme yapmayı öngörür, ancak, ödemeye ön koşul olarak sigortalıya olumsuz etki yapmasını öngörmez. Hamil,

temelde yatan riske maruz kalmayı azaltmak için bu sözleşmeyi kullansa bile, bu tür sözleşmeler sigorta sözleşmesi değildir. Örneğin, hamili işletmenin bir varlığından doğan nakit akışlarıyla ilişkili olan temel bir finansal olmayan değişkeni riske karşı korumak için bir türev ürün kullanması halinde, ödeme varlıktan doğan nakit akışlarının azalmasından dolayı hamilin olumsuz şekilde etkilenip etkilenmemesi koşuluna bağlı yapılmadığı için, bu türev ürün bir sigorta poliçesi değildir. Tam tersine bir sigorta sözleşmesi tanımında sigortalı üzerinde olumsuz bir etkiye sahip olan gelecekteki belirsiz bir olaya atıfta yapılması, ödeme için sözleşmeye göre ön koşuldur. Sözleşmedeki bu ön koşul, sigortacının olayın gerçekten olumsuz bir etkisinin olup olmadığını araştırmasını gerektirmez, ancak, sigortacının olayın olumsuz bir etkiye neden olduğu konusunda tatmin olmaması halinde sigortacının ödeme yapmayı reddetme izni verir.

- B15. Yenilenmeme veya yenilememe riski (yani, ihraç edenin sözleşmeyi fiyatlamasında beklenildiğinden daha önce veya sonrasında poliçeyi iptal etmeye yönelik karşı tarafa ilişkin risk) sigorta riski değildir, çünkü karşı tarafın ödemesi karşı tarafı olumsuz şekilde etkileyen gelecek belirsiz bir olay şartına bağlı değildir. Benzer şekilde, gider riski (yani, sigorta konusu olaylarla ilişkili maliyetlerdeki artıştan ziyade bir hizmet sözleşmesi ile ilişkili yönetim masraflarında beklenmedik artış riski) sigorta riski değildir, çünkü masraflardaki beklenmedik artış karşı tarafı olumsuz olarak etkilemez.
- B16. Bu yüzden, ihraç edeni yenilenme riski, yenilememe riski veya masraf riskine maruz bırakan bir sözleşme, ihraç edeni sigorta riskine de maruz bırakmadıkça sigorta sözleşmesi değildir. Bununla birlikte, o sözleşmeyi ihraç eden, riskin bir kısmını diğer bir tarafa devretmek için ikinci bir sözleşme kullanarak riski azaltırsa, bu ikinci sözleşme diğer tarafı sigorta riskine maruz bırakan hale getirir.
- B17. Sigortacı sigortalıdan ayrı bir işletme olduğu sürece, sigortalıdan önemli bir riski devralabilir. Mütüel sigortacı olması durumunda; bu mütüel işletme her sigortalıdan gelen riski kabul eder ve risk havuzu kurar. Sigortalılar havuzlanmış riski, şirket sahibi olarak kapasiteleri oranında kolektif olarak taşırlarsa bile, bu mütüel işletme bir sigorta sözleşmesinin özü olan riski kabul etmiş durumdadır.

Sigorta sözleşmesi örnekleri

- B18. Aşağıdaki sözleşmeler, devredilen risk önemli olduğu sürece sigorta sözleşmesidir:
- (a) Malın hırsızlığı veya hasarına karşı yapılan sigorta.
 - (b) Ürün sorumluluğu, mesleki sorumluluk, bireysel sorumluluk veya yasal masraflara karşı yapılan sigorta.
 - (c) Hayat sigortası veya önceden ödenmiş cenaze masrafları planları (her ne kadar ölüm kesin ise de, ölümün ne zaman olacağı veya bazı hayat sigortalarında ölümün sigorta tarafından teminat verilen süre içinde gerçekleşip gerçekleşmeyeceği belli değildir).
 - (d) Yaşam koşullu yıllık gelir sigortası ve emeklilik ödemeleri (yani, yıllık gelir alanın ya da emeklinin, aksi takdirde onun yaşamında kalmasından olumsuz etkilenecek, bir yaşam standardının sürdürülmesinde yardım eden belirsiz bir gelecek olay – yıllık gelir alanın ya da emeklinin yaşamını sürdürmesi - için tazminat sağlayan sözleşme).
 - (e) İş göremezlik ya da tıbbi teminatlar.
 - (f) Garanti senetleri, kefalet senetleri, kati teminat mektupları ve geçici teminat mektupları (yani, başka bir tarafın sözleşmeden doğan yükümlülüklerini, mesela bir bina inşaatının yapılması gibi, yerine getirememesi halinde tazminat ödenmesini sağlayan sözleşmeler).
 - (g) Belirli bir borçlunun, borçlanma aracının başlangıç veya yeniden yapılandırılmış şartlarına göre vadesi gelmiş bir ödemeyi yerine getirememesi nedeniyle, hamilin katlandığı zararları tazmin etmek amacıyla belirli ödemeler sağlayan kredi sigortaları. Bu sözleşmeler, garanti, bazı akreditif türleri, kredi türev temerrüt sözleşmesi ya da sigorta sözleşmesi gibi farklı yasal şekillere sahip olabilir. Bununla birlikte, bu sözleşmeler bir sigorta sözleşmesi tanımını karşılarsa dahi, TFRS 9'daki finansal teminat sözleşmesi tanımını da karşılar ve bu TFRS'nin değil (bakınız: paragraf 4(d)) TMS 32⁴ ve TFRS 9 kapsamındadır. Ancak, finansal teminat sözleşmesi ihraççısının bu tür sözleşmeleri sigorta sözleşmesi olarak dikkate aldığı daha önce açık bir biçimde beyan etmesi ve sigorta sözleşmeleri için geçerli olan bir muhasebeleştirme yöntemini kullanmış olması

⁴ İşletmenin TFRS 7'yi uygulaması durumunda, TMS 32'ye yapılan atıf, TFRS 7'ye yapılan atıf ile değiştirilir.

durumunda, ihraççı bu tür finansal teminat sözleşmelerine TMS 32⁵ ve TFRS 9'u ya da bu TFRS'yi uygulamayı seçebilir.

- (h) Ürün garantileri. Üretici, satıcı veya perakendeci tarafından satılmış ürünlere ilişkin başka bir tarafça ihraç edilen ürün garantileri bu TFRS kapsamındadır. Bununla birlikte, üretici, satıcı veya perakendeci tarafından doğrudan ihraç edilen ürün garantileri bu TFRS kapsamı dışındadır, çünkü bunlar TFRS 15 ve TMS 37 Standartları kapsamına girmektedir.
- (i) Tapu sigortası (yani, sigorta sözleşmesi düzenlendiğinde görünmeyen ve arsa-arazi için alınan tapulardaki eksikliklerin ortaya çıkmasına karşı yapılan sigorta). Bu durumda sigorta konusu olay eksikliğin kendisi değil, tapudaki eksikliğin ortaya çıkmasıdır.
- (j) Seyahat sigortası (yani, seyahat edenlerin seyahat sırasında başlarına gelen zararların aynı ya da nakdi olarak ödenmesi). B6 ve B7 paragrafları bazı sözleşmelerde aynı ödemeyi konu almaktadır.
- (k) Belirli bir olayın bonoyu ihraç edeni olumsuz olarak etkilemesi halinde anapara, faiz veya her ikisinin birden eksik ödenmesini sağlayan afet poliçeleri (tanımlanmış olayın, örneğin bu olayın faiz oranlarındaki veya kurlardaki bir değişiklik olması gibi önemli bir sigorta riski yaratması durumunda).
- (l) Sözleşmenin bir tarafı için özgü olan iklimsel, jeolojik veya fiziki değişkenlerdeki değişikliklere dayalı bir ödeme öngören sigorta swapları ve diğer sözleşmeler.
- (m) Reasürans sözleşmeleri.

B19. Aşağıdakiler, sigorta sözleşmesi olmayan sözleşme örnekleridir:

- (a) Sigortacıyı önemli bir sigorta riski altına sokmadığı halde sigorta sözleşmesinin yasal şekline sahip olan yatırım sözleşmeleri, örneğin, sigortacının önemli bir ölüm riski taşımayan hayat sigortası sözleşmeleri (bu tür sözleşmeler sigorta olmayan finansal araçlar veya hizmet sözleşmeleridir. Bakınız: B20 ve B21 Paragrafları).
- (b) Yasal şekli itibarıyla sigorta sözleşmesi biçimine sahip olmakla birlikte, sigortalı, gelecekte sigortacıya yapacağı ödemelerin iptal edilemez ve uygulanabilir mekanizmalarla yapılacak hasar ödemelerine göre ayarlanarak önemli tüm riskini sigortalıya geri döndüren sözleşmeler, örneğin, bazı finansal reasürans sözleşmeleri veya grup sözleşmeleri (bu tür sözleşmeler sigorta olmayan finansal araçlar veya hizmet sözleşmeleridir, bakınız: B20 ve B21 Paragrafları).
- (c) Kendi kendini sigorta etmek, başka bir deyişle sigorta edilebilecek bir riski sigorta etmeden kendi üzerinde tutmak (sigorta sözleşmesi değildir, çünkü bir başka tarafla anlaşma yoktur).
- (d) Tanımlanmış gelecekteki belirsiz bir olayın gerçekleşmesi halinde bir ödeme yapmayı gerektiren, ancak, ödeme için sözleşmeye dayalı bir önkoşul olarak bu olayın poliçe sahibini olumsuz etkilemesini gerektirmeyen sözleşmeler (kumar sözleşmeleri gibi). Bununla birlikte, bu durumda, ölüm veya kaza gibi tanımlanmış bir olaydan kaynaklanan zararın hesaplanma işleminin yapılması, önceden tanımlanmış bir ödeme yapılmasına engel değildir. (bakınız: Paragraf B13).
- (e) Bir tarafı finansal riske maruz bırakan, ancak sigorta riskine maruz bırakmayan türev ürünler; çünkü bu ürünler söz konusu tarafın yalnızca, bir veya birden çok belirli bir faiz oranında, finansal araç fiyatında, emtia fiyatında, döviz kurunda, fiyat veya oran endekslerinde, kredi derecesinde veya kredi endeksinde ya da başka bir değişkende (bu değişkenin finansal bir değişken olmaması halinde sözleşme taraflarından birine özgü olmaması şartıyla) meydana gelen değişikliklere dayalı olarak (bakınız: TFRS 9) ödeme yapmasını öngörür.
- (f) Borçlunun vadesi gelmiş ödemeleri yerine getirmemesi nedeniyle hamil bir zarara katlanmamış olsa dahi, ödeme yapılmasını zorunlu kılan bir kredi teminatı (akreditif, kredi türevi temerrüt sözleşmesi ya da kredi sigorta sözleşmesi) (bakınız: TFRS 9).
- (g) Sözleşmenin taraflarından birine özgü olmayan iklimsel, jeolojik veya diğer fiziksel değişkenlere dayanan bir ödemeyi gerektiren sözleşmeler (genellikle iklime dayalı türev ürünleri olarak tanımlanır).

⁵ İşletmenin TFRS 7'yi uygulaması durumunda, TMS 32'ye yapılan atıf, TFRS 7'ye yapılan atıf ile değiştirilir.

(h) Sözleşmenin taraflarından birine özgü olmayan iklimsel, jeolojik veya diğer fiziksel değişikliklere dayalı olarak faiz, anapara ya da her ikisinde eksik ödemeleri telafi eden afet poliçeleri.

B20. B19 paragrafında tanımlanan sözleşmelerin, finansal varlık veya finansal yükümlülük ortaya çıkarması durumunda, söz konusu sözleşmeler TFRS 9 kapsamındadır. Ayrıca bu durum, sözleşmenin taraflarının, birikim muhasebesi olarak da adlandırılan ve aşağıdakileri içeren bir yöntemi kullanması anlamına gelmektedir:

(a) Taraflardan biri alınan bedeli gelirden ziyade finansal borç olarak muhasebeleştirir.

(b) Diğer taraf ödenen tutarı giderden ziyade finansal bir varlık olarak muhasebeleştirir.

B21. B19 paragrafında tanımlanan sözleşmelerin finansal varlık veya finansal yükümlülük yaratmaması durumunda, TFRS 15 uygulanır. TFRS 15'e göre, işletme taahhüt edilen bir mal veya hizmeti müşterisine devrederek edim yükümlülüğünü yerine getirdiğinde (veya getirdikçe) hak kazanmayı beklediği bedeli yansıtan bir tutar üzerinden hasılatı finansal tablolarına yansıtır.

Önemli sigorta riski

B22. Bir sözleşme, eğer önemli bir sigorta riskini devrediyorsa, sigorta sözleşmesidir. B8-B21 inci Paragraflar sigorta riskinden bahsetmektedir. Aşağıdaki Paragraflar sigorta riskinin önemli olup olmadığının değerlendirilmesine değinmektedir.

B23. Sigorta riski, ancak ve ancak ticari özden yoksun olan senaryolar (yani, ticari işlemin ekonomisi üzerinde fark edilebilir sonuçları olmayan) hariç, sigorta konusu olay sigortacıya her senaryoda önemli ilave menfaatleri ödemesine yol açan durumlarda, önemlidir. Eğer önemli ilave menfaatleri ticari öze sahip senaryolarda ödeyebilir olacaksa, bir önceki cümledeki koşul, beklenen şarta bağlı nakit akışların şimdiki değeri, geri kalan sözleşmeye dayalı tüm nakit akışların küçük bir kısmı olsa bile veya sigorta konusu olay önemli oranda olası değilse bile, karşılanmış olur.

B24. Paragraf B23'te tanımlanan ilave menfaatleri, sigorta konusu olayın olmadığında ödenecek tutarları (ticari özü olmayan senaryolar) aşan tutarlara atıfta bulunur. Bu ilave menfaatler hasarlara ilişkin olan giderleri ve inceleme giderlerini kapsar, ancak aşağıdaki giderleri kapsamaz:

(a) Sigortalıya gelecekteki hizmetlere ilişkin gider yüküleme imkânının kaybı. Örneğin, yatırım bağlantılı bir hayat sigortası sözleşmesinde, sigortalının ölümü, sigortacının yatırım yönetim hizmetleri verememesi ve bu hizmetler karşılığında ücret alamaması anlamına gelmektedir. Bununla birlikte, sigortacının bu ekonomik kaybı sigorta riskini yansıtmaz, sadece mütüel fon yöneticisi olarak müşterisinin muhtemel ölümüne karşı sigorta riskini almamış olur. Bu yüzden, gelecekte yatırım yönetim ücretlerinin potansiyel kaybının, bir sözleşmeyle ne kadar sigorta riskinin devredildiğinin değerlendirilmesinde ilgisi yoktur.

(b) İptal veya iptira halinde alınacak olan ücretlerden ölüm durumunda feragat etme. Çünkü sözleşme bu ücretleri yaratmıştır, bu ücretlerden feragat etmek poliçe hamilini daha önceden var olan bir riski nedeniyle tazmin etmek anlamına gelmez. Dolayısıyla, onların, sözleşmeyle ne kadar sigorta riskinin devredildiğinin değerlendirilmesiyle ilgisi yoktur.

(c) Sözleşme hamiline önemli bir zarar vermeyen bir olayın gerçekleşmesi koşuluna bağlı bir ödeme. Örneğin, sigortacının, bir varlığın maddi hasara uğraması nedeniyle poliçe hamiline 1 TL gibi önemsiz bir ekonomik zarar vermesi durumunda bir milyon TL ödeme yapmasını gerektirecek bir sözleşme olduğunu varsayalım. Bu sözleşme hamili, sigortacıya 1,- TL'lik önemsiz bir riski devretmiştir. Aynı zamanda bu sözleşme, sigortacının, belli bir olayın gerçekleşmesi halinde 999.999 TL ödeme yapmasını gerektirecek, sigorta riski olmayan, bir risk yaratacaktır. Sözleşme sahibi, sözleşme hamilinden kayda değer bir risk devir almadığı için, bu sözleşme sigorta sözleşmesi değildir.

(d) Muhtemel reasürans geri kazanımları. Sigortacı bunları ayrı bir şekilde muhasebeleştirir.

B25. Sigortacı sigorta riskinin önemini, finansal tabloların önemliliğini referans alarak değil, her bir sözleşme bazında değerlendirir⁶. Bu nedenle tüm sözleşmelere ilişkin asgari maddi hasar olasılığı varsa bile sigorta riski önemli olabilir. Bu sözleşme bazında tek tek yapılan değerlendirme, sözleşmelerin sigorta sözleşmesi olarak sınıflandırılmasını da kolaylaştırır. Bununla birlikte, eğer

⁶ Bu amaçla, tek bir tarafla aynı anda yapılan sözleşmeler (veya aksi halde bağımsız olacak sözleşmeler) tek bir sözleşme oluşturur.

homojen yapıya sahip oransal olarak küçük sözleşmelerin tüm sigorta riskinin devredildiği sözleşmelerden oluştuğu biliniyorsa, sigortacının, önemsiz sigorta riskini devreden, türev ürünü olmayan sözleşmelerin birkaç tanesini belirlemek için o kitap içindeki her bir sözleşmeyi incelemesine gerek yoktur.

- B26. B23-B25 arasındaki paragraflardan anlaşılmaktadır ki, eğer bir sözleşme ölüm halinde ödenecek tazminat sigortalının yaşaması durumunda ödenecek olandan daha fazla ise, ilave ölüm menfaatleri önemsiz olmamak koşuluyla bu sözleşme bir sigorta sözleşmesidir (kayıtlı tüm sözleşmelere bakılarak değil, sözleşme bazında karar verilmelidir). Paragraf B24 (b)'de belirtildiği gibi, ölüm nedeniyle iptal veya iştirah masraflarından feragati, sigortalının önceden var olan bir riskini karşılamıyorsa, bu değerlendirmelerde dahil edilmez. Benzer şekilde, sigortalının geri kalan yaşam süresinde ona düzenli ödeme sağlayan yıllık gelir sigorta sözleşmesi de yaşam koşullu ödemelerin toplamının önemsiz olmaması koşuluyla hayat sigortası sözleşmesidir.
- B27. Paragraf B23 ilave menfaatlere değinmektedir. Bu ilave menfaatler, eğer sigorta konusu olay erken gerçekleşirse ve ödemelerde paranın zaman değeri nedeniyle düzeltme yapılmazsa, bu ilave menfaatlerin erken ödenmesi koşulunu içerebilir. Sabit bir tutarlı ömür boyu hayat sigortası bir örnektir (başka bir deyişle, teminata ilişkin bitim tarihi olmayan ve sigortalının herhangi bir anda ölümünde sabit bir ölüm tazminatı ödemesi sağlayan sözleşmeler). Sigortalının öleceği kesindir, ancak ölüm tarihi belli değildir. Sigortacı, sözleşmelerin tamamından toplam bir zararı olsa bile, sigortalının erken öldüğü zamanlarda bu bireysel sözleşme dolayısıyla zarara katlanacaktır.
- B28. Eğer bir sigorta sözleşmesi, birikim unsuru ve sigorta unsuru şeklinde ayrıştırılırsa, devredilen sigorta riskinin önemliliğinin değerlendirmesi sigorta riski referans alınarak yapılır. Gömülü bir türev ürünü tarafından devredilen sigorta riskinin önemliliği, gömülü türev ürünü referans alınarak değerlendirilir.

Sigorta risk düzeyindeki değişiklikler

- B29. Bazı sözleşmeler, daha sonra devretmesine rağmen, sözleşme başlangıcında sigortacıya hiçbir sigorta riski devretmez. Örneğin, belirli bir yatırım getirisi sağlayan bir sözleşme dikkate alınsın ve sigortalı opsiyon kullandığında diğer yeni katılımcılara sigortacı tarafından uygulanan cari gelir sigortası oranlarından yaşam koşullu yıllık sigorta almak için vade gelimindeki yatırım gelirlerini kullanmasına ilişkin sigortalının bir opsiyonu dahil edilsin. Bu sözleşme, opsiyon kullanılana kadar ihraççıya sigorta riski devretmemiştir, çünkü sigortacı, yıllık gelir sigortası fiyatını söz konusu opsiyon kullanıldığı zaman devredilen sigorta riskini yansıtacak bir esas üzerinden hesaplama konusunda özgür olmayı sürdürüyor. Bununla birlikte, eğer sözleşme, yıllık gelir oranlarını (veya yıllık gelir oranlarının belirlenmesine ilişkin bir esas) saptamışsa, bu sözleşme sigorta riski sigortacıya başlangıçta devreder.
- B30. Sigorta sözleşmesi olarak düzenlenen bir sözleşme, tüm hak ve yükümlülükler ortadan kalkmadıkça veya sona ermedikçe sigorta sözleşmesi olarak kalır.